

ZAKOPANE

Organ Związku Przyjaciół Zakopanego

Cena 50 groszy

Z LISTĄ GOŚCI

Przedpłata
kwartalna 4 zł

St. Karpowicz i Syn

obecnie

Adolf Gaugusch

Najstarsza w Zakopanem

Restauracja

Śniadania — Obiady —
Podwieczorki — Kolacje

Codziennie w południe
Dancing Sportowy

Wieczorem codziennie
Bogaty program
atrakcyj artystycznych

Popularny zespół jazzowy S. Sinkowa

Ceny niskie

Telefon 329

Franciszek Trzaska

ul. T. Kościuszki Telefon 316

Restauracja Cukiernia Kawiarnia

Największa i najwytworniejsza
nowo dekorowana

Sala Dancingowa

Łoże — efekty świetlne
Znakomita kuchnia
Wyborowe trunki

Codziennie od 5¹/₂ do 7¹/₂ popo-
łudniu i od 10 wieczór koncer-
ty pierwszorzędnej orkiestry i

DANCING

Wieczorem bogaty, o wysokim
poziomie artystycznym

Program kabaretowy

Prosimy stoliki zamawiać
wcześniej

„MORSKIE OKO“

Restauracja, cukiernia,
kawiarnia

ul. Krupówki, Tel. 466.

Śniadania — Obiady — Kolacje.

Największa w Zakopanem
CZYTELNIĄ.

Salon gier towarzyskich.

Lokal Klubu szachowego.

Codziennie popołudniowe
i wieczorne na Złotej Sali

DANCINGI

PIERWSZORZĘDNE

ATRAKCJE

ARTYSTYCZNE

Znakomita orkiestra

Rendez vous świata literacko-
artystycznego.

„BRISTOL“

(przy Bulwarze Słowackiego,
nad potokiem Bystre)

Reprezentacyjny
luksusowy
Hotel - Pensjonat

Ceny przystępne

Restauracja Kawiarnia

Od 20 grudnia, codziennie
od g. 5—8 i od 10 wieczór

DANCINGI NA SALI DANCINGOWEJ

Po zawodach konnych.

W piątek, 13 lutego zakończono tu trwające przez ciąg trzech tygodni, Wielkie Ogólnopolskie zimowe zawody konne. Że nazwa „wielkie“ w zupełności odpowiada ich poziomowi, świadczy liczny, bo około 120, udział biorących koni i ponad pięćdziesięciu jeźdźców oficerów, że nazwa ogólnopolskie jest również usprawiedliwiona, świadczy udział ekip ze wszystkich stron Polski, tak z zachodu, jak wschodu i naturalnie z centrum. Miały tu swoich reprezentantów: Kraków, Warszawa, Tarnów, Poznań, Jarosław i t. d., miały również tak odległe, jak Równe, Czortków, Zaleszczyki...

Ostatnie zatem zimowe zawody konne, to już rzeczywiście impreza sportowa na największą skalę. Żadne dotychczas, poza zawodami Fisa, zawody narciarskie nie sprowadziły do Zakopanego tak licznej zastępy sportowców ze wszystkich zakątków Polski. Dalszy jej rozwój jest pewny, a przedzierzgnięcie się z ogólnopolskich w międzynarodowe jest już postanowione i jest tylko kwestią odpowiedniego i we właściwym czasie przygotowania ich. Pełne jednak powodzenie zawodów konnych w przyszłości zależne jest jednak nie tylko od organizatorów tychże, t. j. Małopolskiego Klubu Jazdy we Lwowie i Komitetu Imprez Sportowych w Zakopanem, ale w dużej mierze od ustosunkowania się do nich odpowiedniego naszych władz najwyższych.

Chodzi w tym wypadku o przychylne załatwienie przez Ministerstwo Rolnictwa sprawy totalizatora, bez posiadania którego to prawa —

nasze zawody konne będą stale borykać się z deficytem i natrafiać na trudności finansowe.

Nasze zimowe zawody konne są dużym „dobrodziejstwem“ dla właścicieli i hodowców koni. Te kilkadziesiąt tysięcy złotych, ostatnio 32 tysiące, wpływające drogą nagród do kieszeni właściciela i hodowcy konia, daje mu możliwość nie tylko odpowiedniej zaprawy zimowej wierzchowca, ale wogóle przezimowania tego szlachetnego stworzenia i podnoszenia jego klasy. Chodzi jednak o to, aby to „dobrodziejstwo“ mogło być znacznie rozszerzone, aby nagrody znacznie podwyższone, przynosiły hodowcom jeszcze znacznie więcej, aby nie tylko pokrywały koszt sprowadzenia tu i utrzymania konia, ale zasilaty stajnie hodowlane do tego stopnia, by mogły się one zaopatrywać w importowany materiał zagraniczny o najwyższej klasie. Wiemy dobrze, że już trzeci rok nasi jeźdźcy nie startują na torach hipicznych zagranicznych, tylko z powodu braku odpowiedniego materiału końskiego.

Zimowe zawody konne oparte o totalizatora mogą w dużej mierze przyczynić się do poprawienia się warunków pod tym względem. Trzeba jednak dać możliwość organizatorom odpowiedniego ich sfinansowania. Z samych nagród, ufundowanych przez szlachetne jednostki i z dochodów za wstępy, lepiej, niż dotychczas dotować ich nie można. Trzeci rok minął, trzecie zawody konne już ukończone, a pomocy znikąd. Tak dalej być nie powinno. Jeżeli nasze wyższe władze nie mogą, czy nie chcą naszych

zawodów subwencionować, to niechaj przynajmniej formą totalizatora poprą nasze wysiłki.

Nie widzimy najmniejszych powodów, któreby nie dopuszczały do wprowadzenia w Zakopanem totalizatora. Są wprawdzie pewne prawne trudności — jak sezon hodowlany, tor oficjalny i t. d. — ale wszystkie te trudności są do pokonania.

Już nieraz podkreślaliśmy wyjątkowość znaczenia Zakopanego i konieczność przyznania mu wyjątkowych praw, dla dobra i rozwoju, nie tylko Zakopanego, ale wogóle całej polskiej turystyki. Gdyby więc były nawet trudności prawne, to chociażby ze względu na to wyjątkowe znaczenie Zakopanego, należy usunąć je z drogi — a to jednak leży w mocy naszych władz.

Prawo totalizatora, to ie kasyno gry, wymagające zmiany całego naszego ustawodawstwa, prawem tem, koncesją dysponuje w swoim zakresie Ministerstwo Rolnictwa i od niego tylko zależy przydzielenie tegoż prawa Zakopanemu.

Jan Witkiewicz - Koszczyce, architekt.

W sprawie stylu zakopiańskiego.

(Ciąg dalszy.)

Stanowisko jest jasne i w najwyższym stopniu chwalebne. Wątpię, by mogło ulec zmianie.

Państwowa ustawa budowlana z natury rzeczy nie zawiera artykułu, dotyczącego bezpośrednio Zakopanego, ale w tytule XV — **Przepisy miejscowe** — mieści artykuły 414—417, w których daje możność gminom wiejskim, miejskim, uzdrowiskom, powiatowym związkom komunalnym drogą uchwały zwrócić się do Ministerstwa Robót Publicznych i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Przepisy takie mogą być wprowadzone drogą rozporządzenia. **Czy miejscowe czynniki urzędowe zwracały się do władz centralnych z projektem tych przepisów miejscowych?**

A przecie nacisk zdolu jest wciąż, przecie Rada Gminna nieraz wypowiadała się w tym sensie, wypowiadał się Związek Podhalań i publicznie ankiety. Przecie publikują się tyle prac naukowych i innych, ujmujących wszelkie niewyczerpane zagadnienia Podhala.

Czyżby komuś gdzieś coś nie dogadzało i sprawa rozbijała się o upór jednostek, czy też bagatelizowania sprawy?

I znowu zapytam wszystkich myślących ludzi: czy często słyszeli na szerszym świecie o wypadkach skryształizowanych i zdecydowanych artystycznych upodobań i żądań objawiających się i płynących ze środowiska, o których zwykle myśli, że tylko elementarne materialistyczne zainteresowania są ich udziałem?

Proszę zauważyć, w jaki sposób powie chociażby pierwszy lepszy góral-dorożkarz, objaśniając „gości“, że ten dom jest na góralską modłę, a tamten na ceperską.

To jest radosne zjawisko — trzeba je uszanować, bo w niem tkwi duma odrębności narodowej i pierwiastek przywiązania do niepodległości.

„Wskazania“ natchnionego syna Podhala — Władysława Orkana winny być naprawdę wskazaniem, jak rozumieć i wypełniać „ewangelję Tatr“.

Ciekawi jesteśmy, czy nasze Ministerstwo Rolnictwa zrozumie, o jaką tu idzie stawkę i co w zamian za to drobne ustępstwo Zakopane dać może temuż Ministerstwu przez odpowiednie postawienie sprawy zimowych zawodów konnych w Zakopanem.

Ciekawi też jesteśmy, czy inne nasze Ministerstwa, jak Spraw Wojskowych (trening zimowy naszych jeźdźców) — zaprawa koni i podniesienie ich formy i klasy), Ministerstwo Robót Publicznych — Dep. Turyst. (rozwój turystyki zimowej), Ministerstwo Spraw Zagranicznych (propaganda Polski zagranicą), Ministerstwo Komunikacji i t. d., w docenianiu znaczenia zawodów konnych, raczą odpowiednio poprzeć nasze w tym kierunku starania?...

I wogóle ciekawi jesteśmy, czy nasze władze raczą wreszcie raz zmienić nieco swój stosunek do Zakopanego i z roli „biorącego“ zechcą wreszcie przedzierzgnąć się w „dające-go!... kw.

nietylko z Zakopiańszczyzną, ale i ze sztuką kra-kowską i łowicką.)

Witkiewicz pisał, że „**nadmiar motywów stanowi w tym wypadku niebezpieczeństwo**“, a dalej ostrzegał temi słowami: „**Są jednostki, jakby pozbawione tej pierwotnej logiki form i barw, używające ich fałszywie, niezgodnie z treścią wewnętrzną. Biorą one motyw sztuki ludowej, albo przez pietyzm dla idei, albo przez to zdziwienie i zainteresowanie, które budzi w umyśle ludzkim rzecz wybitnie oryginalną i nową i stosują w sposób niezgodny ani z logiką użyteczności tych form, ani z logiką ich zdobniczej treści.**“ — Jeżeli ktoś będzie chciał zrobić z kierpcą kanapę, a ze zbój-nickiego noża fotel, biorę zestawienie karykaturalne, lecz bardzo bliskie tego, co się nieraz zdarza, **to będzie działał zgubnie dla idei rozwoju sztuki ludowej.**“

Niestety w tak niewłaściwy sposób roz-powszechniał się przeważnie styl zakopiański po całej Polsce, tem bardziej, że **trafił na chwilę wielkiego obniżenia kultury artystycznej w archi-tekturze i rzemiosłach wszędzie, a szczególnie u nas.**‘)

Gdy poza Zakopanem w najlepszej intencji pocziwa nieświadomość lub aberacja umysłowa niszczy ten styl w przekonaniu, że tak łatwo robi rzecz dobrą, w samem Zakopanem popyt na wszelkiego rodzaju pamiątki rozwija wytwórczość tandety.

Poza kadrami najbliższych współpracowników Stanisława Witkiewicza, nikt nie odznaczył się twórczo w pracy nad stylem zakopiańskim, ani w budownictwie, ani w sprzętarstwie. Poza pew-ną ilością obiektów, wykonanych przez pionie-rów stylu i rozsianych po kraju, wszystko inne, co występowało pod nazwą stylu zakopiańskiego, stało się i jest dotychczas zaprzeczeniem tej idei, jak jest zaprzeczeniem sztuki wogóle.

Okrzepł jedynie tam kunszt ciesielski wśród górali w postaci gęsto rozsianych domków, jako świadectwo wiecznej mocy idei.

Architekci, którzy zapalili się do stylu polskie-ko i których współpraca była niezbędna dla jego utrwalenia i rozwoju, poszli przeważnie również najfałszywszą drogą i dlatego nie wytrwali w swych dążeniach i nie rozwinęli się twórczo.

Nie rozumieli **podstawowej zalety stylu zakopiańskiego — konstruktywizmu**, który stanowi w tym stylu budowlanym, podobnie jak w przyro-dzie, wieczną podstawę istnienia.

Operując całą masę konwencjonalnych form stylów historycznych, zastosowując je zależnie od potrzeby na różny sposób, popelniając w stosunku do tych form te właśnie błędy, przed którymi ostrzegał Witkiewicz w stosunku do stylu zakopiańskiego (cytata wyżej). Był to kulminacyjny punkt upadku twórczości w architekturze.

*) W latach 1910—1914 Two Popierania Przemysłu Ludowego w Warszawie sprowadzało do swoich „warsztatów wzorowych“ łoczzone wyroby „Kustavnago Promysła“ z Rosji; te pudeleczka, jajka itp. pokrywano rzeźbą wklęsłą i jako „Zakopiański“ sprzedawano w dużych ilościach. Nie można było wytłumaczyć tym najczarniejszym lu-dziom nonsensu tak pojętej propagandy „stylu zakopiańskiego“. Trudno mi tu przypominać ca-lej tejpej działalności dawnego c. k. dyrektora Szkoły Przemysłu Drzewnego w Zakopanem Neu-żila i dalej osławionego dyrektora, późniejszego profesora politechniki lwowskiej, architekta Ko-watsa. Szczególnie „twórczość“ tego ostatniego w „sposobie zakopiańskim“ jest przykładem upartej głupoty, a stosunek ówczesnych „sfer“ do całej tej sprawy graniczy z humorystyczną wprost ignorancją. Wszystko to pozostawiło swój osad ujemny, a oficjalne poparcie działalności p. Ko-watsa było wprost zgubnem dla istoty stylu.

JAROCY.

Z cyklu karykatur.

List.

Zakopane. Willa „Sekrecik“. Sobota, dnia 24. I. 1931.

Moja kochana Maniu!

Najsampierw zasełam Ci małżeńskie pozdrowienie z tych gór i wkładam Ci widokówkę z Gewontem. (Ale nie bój się, ja tam wysoko nie leżę, ino sobie tu patrzę z dołu.) A teraz donoszę Ci, że w Zakopanym jest dużo narodu, a najwięcej na kawiarniach i do tego w sobotę. W pesjonatach to niewiele tego sie-dzi, a tych dygnitarzów, co to niby mają się tu zjeżdżać, to wcale jakoś nie widać. Podobno co po-rządniejsze, to forsy mają mało i cicho siedzą, a te, co się tak rzucają, to zwyczajna hołota zbogacona. Więcem żadnej takiej znajomości nie zrobił, żeby z tego wyszła dla mnie jaka nowa posada, coś mi to tak klarowała i w uszy kładła przed wyjazdem. Po-między temi gośćcami są takie frajery, co nie mają z czego, a udają. Są też i hrabiowie, ale powiedają, że to nieprawdziwe. Wiesz, przyjechał też ten, co naprzeciwno nas mieszka, co to żarówki sprzedaje i elektrykę naprawia, to on sobie tu każe mówić: pa-nie inżynierze! Widziałaś no? A pamiętasz tego moje-go kolege, Wacka? On też tu jest. Mówił mi niedawno, że pomaga stryjowi w sklepie, bo to przecie z budy go wyleli i nie nie umie, a tu na niego wołają: panie derektor! Niby czego? pytam. Cheba stryjowego my-dła i pasty do butów. Taki derektor, co sam kuchar-ko-m naftę do butelki naliwa. I to jeszcze przystawia się do jakiejś elegantki, co o niej mówią, że obywat-ka z kresów, bo ma majątek pod bolszewikiem. Może i to bujanie, bo tera przecie do ruskich nie pojadzie sprawdzić. Ale tu wszystkie ino: pan radca, pan

doktor! Jakbym tu kiedy jeszcze raz przyjechał, to se też coś takiego wymyśle. Co mi kto robi?

Pytasz mnie się, co ja tu robie, na co pieniądze wy-daje, więc Ci pisze jak jest. Frajd rozmaitych to tu jest dużo, ino że trzeba płacić drogie wejście. Jedna kawiarnia z danciem co może być zadarmo, bo jak sie człek przysiedzie do znajomych, co jedzą i piją, to może powiedzieć kielnerowi, że siedzi i staluje przy inszem stoliku, a tu ino tak na przyczepke. Pe-sjonat tom wybrał ten, co najtaniej (sama siekanina i legominy z kupnych proszków, co i ty umiesz robić). Ino na te imprezy sportowe to się już muszę wysa-dzić, bohym potem nie miał co opowiadać kolegom i wyśmieliby mnie, że więcej wiedzy niż ja, bo im radjo wszystko wytrąbi. Ale Ci powiedam, że z temi imprezami to kiepska frajda. Tyle ino, że wiem, co i jak z temi sportami, co o nich tera tyle piszą i ga-dają. Więc najsamprzód płaci się te pioruńskie wej-scie i ja ide na stojące, a potem, jak się to bydlę natłoczy, to się jakoś wciskam na trybuny, jakożę są pozagradzane starami przewróconemi szafami, czy la-dami, to można se na nich przódy stanąć, a potem niby to wypadkiem zesiknąć, że to niby ktoś ze-pchnął i przepadło. A jak już włazę na trybuny, to se siadam i robię ministra. Te trybuny, to ci mówię, zwyczajne deski zbite w kupe, niby schody, i kto chce, to po nich chodzi, a kto chce, to siada tam, gdzie lu-dzie butami rozmaitego brudu narozdeplują. W nogi to ci tak zimno, żem je chciał do gęby wsadzić, alem znowuż nie taki gimnastyk, więcem to na jedną to na drugą siadał, ino że mi śnieg z butów odtaíwał, to znowuż siedziałem na mokrem. Insi tupali ciągiem, a tak mocno walili, że nie było wcale słyszać mu-zyki, jak wygrywała marsze żałobne i obertasy, abo jak taki jeden w budce dla sędziów wykrzykiwał w starą gumę od samochodu, (jako że im się megafon popsuł,) kto i co będzie tera robił. Potem nawyłażło skądciś tych narciarzy, pouwiazrywali się do koni, abo

do motocyklów i walili wkoło na wyścigi, ino że mało który dojechał do mety, bo albo się śnurki ury-wały, albo się im nogi płątały z nartami i wywalali się w śnieg, abo co morowsi znowuż wpadali na tam-tych i tyż była kłapa. Raz to jeden w łeb dostał od konia i zemgłał, a inną razą to kobyła lunęła przez barjere w puplike i ludzie uciekali. A znowuż kiedyś to dwa konie na siebie wleciały, aż im się łby rozłu-pały na śmierć. Alem wtedy nie był, a szkoda, bohy było na co patrzeć za te drogie pieniądze. Kobity też się ścięgały na nartach z koniami, ale wtedy to już całkiem nie było na co patrzeć, bo się sypały na sa-mem początku i szkapy walały same, a ustać ani my-słały, że to niby ścięgany niezwyčajne zawracać. Potem były już same konie, co to skikały z prze-szkodami, a wojskowe na nich siedzieli. Skikały na 10 metrów 2 centymetry. Zara, może to na przewrót: dwa metry 10 cent. A było ich sto, czy dwieście. Szły jedno za drugim coś pięć godzin i nikt się nie mógł doczekać, kto wygrał, bo trza było na obiad do pe-sjonatu, żeby kary do puszek nie płacić i nie jeść odgrzewki. Ale, co do jedzenia: Z tego zimna od sta-nia tom za każdą razą musiał gołańc jednego, abo i więcej, (no i z zakąseczką) w tym bufecie. (Mówię Ci, zwyczajna szopa z desek, a z tyłu każdy idzie za po-trzebą.) To samo musiałem kupić wełniane skarpetki, bom se duży palec u nogi odmroził, chociaż na nar-tach nie jeździę. Saniami to raz jechałem do Koście-liskiej (to taka restauracyja) na pstrągi z jedną fra-jerką, co mi się sama napatoszyła. (Spytaj się Wac-ka, bo on widział, jak to było, a mnie to nie uwie-rzysz.) Alem ją już puścił kantem, bo mi się baba napraszała na stawianie, a ja znowuż nie taki frant. Jeszczem chciał pojechać do tego Morskiego Oka, co o niem każdy musi gadać, ale mi powiedali, że tera woda całkiem zasypana śniegiem, a za sanki chciał czterdziestke, to mi nie wartoło nawet na spółkę z drugim. Aha, no i byłem na tych biegach. Tyż za bi-

Idea stylu nowego była objawieniem dla każdego z nas, który odczuwał marazm owych czasów w architekturze.

Ale narazie nikt nie umiał zabrać się właściwie do tej porwijającej pracy. Poza nielicznymi próbami, zaczęło się jak zwykle od wykaszlawiania proporcji, niewłaściwego wzajemnego ustosunkowania poszczególnych istotnych szczegółów. (Patrz Sanatorium dawniej Chramca.)

Zatrącono piękno, które płynię z uwypatnienia konstrukcji w danym materiale.

Rzucano się na wszelkie zdobnicze szczegóły stylu i przenoszono je ze sprzętów, odpowiednio deformując, lub żywcem na budowle.

Nie krępowano się wcale, gdy nie można było czegoś rozwiązać w „Zakopiańszczyźnie”, — zapożyczono potrzebny szczegół z pseudoszwajcarszczyzny lub skądinąd.

Stanisław Witkiewicz mówi o znanym w historii budownictwa fakcie przenoszenia form architektonicznych z drzewa na kamień, bo to miało miejsce w różnych epokach i stylach.

Tymczasem większość projektujących w stylu zakopiańskim uprawia tę zamianę form z reguły, mozoląc się często nad różnymi dziwolągami (patrz Bank na rogu Krupówek i Kościuszki). Znam takie kamienie, koło których tysiące ludzi przechodzi i nikt nie zauważył ich „stylu zakopiańskiego”. W szeregu innych giną. Taka kamienica ma gżems renesansowy, oblepiony jakimiś rzezbami, niby zakopiańskimi; to samo obramienia okien, płaszczyzny ścian itd.

Ten sam proces kompozycyjny ujawnił się w projektowaniu mebli i innych przedmiotów: Różne graty najczęściej „ozdabiano” szczegółami wkleślej „rzeźby zakopiańskiej”. Nikt się nie trudził nad odrębną formą mebla, wynikającą z więzby drzewnej i celowości, dość było każdą wolną płaszczyznę pokryć rzezbą, powykrecać odpowiednio leluje, szarotki i dziewięciorniki na podobieństwo głownogów, nasadzić pazdury, a rzezbę wkleśla, posiadającą u góry własny charakter, zgotycyzować. Tak się robił stylowy mebel, pudełko, pamiątka z Zakopanego.

Te manowce, na które zepchnięto styl zakopiański, graniczą z upartą manierą i niestety dotychczas bywają uznawane za istotne właściwości stylu.

I nie dziwnego, że rzecz, która przestała być sztuką, zaczęła budzić pośród artystów twórczych i pośród bardziej kulturalnego i krytycznego społeczeństwa niesmak i nudę.

Wszyscy, którzy odnosili się do powstania stylu zakopiańskiego sceptycznie i wrogo, wszyscy, których nowa idea wytrącała z szablonu lub braku myślenia, maskowanego często naukowością i zajmowaniem się sztuką — wszyscy wreszcie „wrogowie Witkiewicza”, których dotykał bezpośrednio lub pośrednio w krytykach artystycznych i pismach publicystycznych, — wszyscy triumfowali, „że urojenia Witkiewicza” bankrutują i nie mając żadnego rzeczowego zdania, strali się milczeniem przejść do porządku nad sprawą i propagandą stylu zakopiańskiego, względnie wzruszali ramionami na wspomnienie tej „nieznośnej piły”.

Wobec takiego stanu rzeczy idea otoczona kultem trwa wśród nielicznych już świadków stawania się stylu. Ludzie ci, — rzecz zupełnie zrozumiała, — stali się w obronie idei zachowawcami i uważają, że należy jedynie kopjować istniejące wzory.

Sprawa, którą nie chciał i nie mógł nikt się zająć, schodziła na jeszcze gorsze manowce i doszło już do tego, że stała się jakby czemś wstydlivym, bo w sprawozdaniu z działalności Muzeum Tatrzńskiego na r. 1928-29, drukowaniem w VII roczniku „Wierchow” przy omawianiu nowych działań, które mają powstać w rozbudowanym gmachu. Zarząd tej instytucji nie pomyślał o sali

obrazującej w sposób porównawczy powstania i stopniowy logiczny rozwój form i możliwości stylu zakopiańskiego, oraz udziału w tej pracy górali i Stanisława Witkiewicza.

Czy Zarząd Muzeum Tatrzńskiego uważa, że opracowanie takiej sali nie byłoby pracą wysoce naukową i pouczającą, i że już niema ludzi poważnych do wykonania tej pracy?

A Podhale robi swoje mądrze i dobrze, choć powoli.

Budują swoje piękne domki wszędzie, nie pytając o zdanie i usprawiedliwiając najzupełniej opinję, że są rasą wyjątkowo inteligentną i silną indywidualnie. Od czasu do czasu słusznie żądają pomocy rządu i społeczeństwa w swych regionalnych dążeniach. Dotychczas jednak żadna akcja nie zdołała regionalnych dążeń Podhala skutecznie ruszyć z miejsca. Całe zastępy ludzi, którzy kochają Tatry i Podhale, a także ci, którzy na różnych polach działają z pożytkiem i miłością dla tego skarbu, jakim jest piękno i dawna kultura tego zakątka Polski — nic dla rozwoju stylu zakopiańskiego w budownictwie nie zrobili.

Słyszałem dużo razy słuszne zdanie, ilustrowane rozłożeniem rąk: tu trzeba talentu.

I słusznie!

Przeobrażenie pojęć w architekturze, operowanie wartościami konstrukcyjnymi i celowymi stwarza dla stylu zakopiańskiego, opartego w swych założeniach istotnych na konstrukcji — jedyny moment.

Trzeba uczuciem i mózgiem umieć wczuwać się w to piękno i w tę logikę brył, trzeba się pozwoić opanować poezji, która tkwi w wieźbie, w całej mocy drzewnej, w sylwecie rzeczy prostej, a przecie wielkiej twórczo. Trzeba ulec takiemu urokowi, jak się oddycha powietrzem górskim, cieszyć widokiem i przyrodą Tatr, zachwyca poezją, muzyką i innymi przejawami kultury Podhala.

Trzeba umieć podpatrzeć, jak taki dom ze swoim dachem, przylapem, wieźbą, podmurowaniem żyje najróżniejszym, najprzedziwniejszym życiem latem, lub zimą w słońcu, jak się mocuje z halnym, kurniawą i plutą, jak się czerwieni starymi płazami o zachodzie i błyszczy pogodnym rankiem, oczekując po nocnym deszczu

Trzeba poczuć te dumę plemiennej odrębności i nie wstydzić się indywidualnych porywów.

Tak, trzeba talentu. Właściwie talentów, któreby w trwałych materiałach z zastosowaniem najdalej idących nowożytnych zdobyczy techniki tworzyły styl.

Talentu nie stwory nikt, żadną wolą, na zamówienie!

„Rzeczą dowiedzioną we wszystkich sferach ludzkiej działalności jest, że żadna teoria zgóry postawiona, dążąca do kierowania tą działalnością, nie może mieć skutku, jeżeli jej nie odpowiada przymioty ludzi, chcących się nią posługiwać... Cóż mówić o sztuce, która cała stoi na tej indywidualnej zdolności i indywidualnej możliwości.” Tak mówi Witkiewicz.

Zanim się jednak talent zjawi, sprawa nie posuwa się naprzód pomimo sporadycznych uchwał górali i cepów, oraz różnych oświadczeń. Sprawa się nawet cofa. Domów murowanych w śródmieściu i na krańcach buduje się coraz więcej, codzienne życie ma swoje wymagania, trzeba im sprostać; nie wszystkie domy, w których ludzie mieszkają, mogą być wybitnymi dziełami sztuki, ale wszystkie muszą zadowolić wszelkie codzienne materialne i moralne potrzeby mieszkańca i otoczenia. (D. c. n.)

KONIAKI — specjalność Jubileuszowy WINKELHAUSEN

Sport łyżwiarski w Zakopanem.

rozwija się coraz bardziej, czemu sprzyjają doskonałe warunki atmosferyczne, oraz staranne utrzymywanie lodu przez K. I. S. Dwa lata temu na I-ym prywatnym torze lodowym widziało się zaledwie kilka, kilkanaście osób; na obecnym, znacznie większym, roi się od łyżwiarzy. Ożywienie w tym kierunku przejawia głównie młodzież szkolna wzmogoną frekwencją, którą Koło Rodzic. oraz Dyrekcja gimn. państw. postanowiły wspólnie ująć w pewien program. Młodzież, korzystającą dotąd ze zniżkowych biletów wejścia po 30 gr, będzie teraz mogła nabyć sezonowy abonament, z powodu spóźnionej pory zniżonej do 5 zł. Będzie jednak musiała stosować się do pewnego regulaminu celem utrzymania porządku na torze, oraz do ograniczenia korzystania z lodu do pewnych dni i godzin ku wygodzie innych łyżwiarzy dorosłych, którym ogromna ilość ślizgających się uczniów przeszkadzałaby w treningu jazdy figurowej. Należy się spodziewać, że z czasem szkoły miejscowe będą posiadały swój własny wspólny tor lodowy, co będzie konieczne wobec projektu zakładania w łonie szkół kółek łyżwiarskich i hokejowych.

Dnia 10-go bm. odbyły się tu szkolne zawody łyżwiarskie staraniem gimn. państw. na skutek zainteresowania się tem plk. Witkowskiego, wielkiego miłośnika łyżwiarstwa. Jest to poza pokazami jazdy figurowej mistrzów świata na lodzie nowy bodziec dla młodzieży do sumiennej pracy nad tym sportem, uprawianym tu przez nią dotąd po dyletancku.

Zainteresowanie sportami lodowymi budzi się nie tylko u nieletnich. Oto powstał w tym miesiącu klub hokeistów zakopiańskich, który ma za zadanie utworzyć własną drużynę hokejową. Potrzeba ta okazała

się obecnie nader dotkliwa wobec nieprzychylnego traktowania przez miarodajne w tym sporcie sfery stolicy staran Komitetu I. S. koło urzędzenia w Zakopanem zawodów hokejowych, na które nie pozwoliły one przybyć do Zakopanego polskim drużynom, propagując jedynie zabiegi Krynicy. Własny zastęp hokeistów pozwoli Zakopanemu na samodzielne urządzanie w przyszłości tych zawodów.

Równorzędnie z temi zabiegami rozpoczęta jest akcja celem stworzenia klubu łyżwiarzy przez miłośników pięknej jazdy na lodzie, które ułatwi im kulturowanie i rozwijanie tego szlachetnego, zdrowego sportu, oraz utrzymywanie między nimi węzłów towarzyskich pod opieką Z. K. S. Zgłoszenia zainteresowanych przyjmując niżej podpisaną pod adresem redakcji „Zakopane”. Wreszcie K. I. S. stara się o to, by w przyszłym sezonie dostarczyć trenera, który tak młodzieży, jak dorosłym służyć będzie swymi wskazówkami. Za lat kilka powinniśmy już mieć swoich mistrzów i mistrzynię.

J. Roguska-Cybulska.

Sport w Zakopanem.

Ogólnopolskie zimowe zawody konne. 7 i 8-go lutego przypadły najokazalsze dwa dni zawodów konnych. W dniu 7-go rozegrany został Konkurs szybkości o Memorjał śp. Gen. Roberta Hr. Lamezan-Salins'a, pierwszego prezesa M. K. J., w niedzielę 8-go Konkurs o Puchar Wędrowny Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Oba konkursy były niezwykle trudne. W konkursie szybkości o Memorjał mieli jeźdźcy do pokonania 13 przeszkód o 1 m 30 cm wysokości i około 4 m szerokości. O zwycięstwie decydował najlepszy czas, przy czym punkty karne na przeszkodach (zwalenie) przeliczane były na sekundy, licząc za 2 p. karne 10 sekund. Mimo rzeczywiste ciężkich warunków, znaczna ilość koni przeszła parcours na przeszkodach bez błędów. Pogoda dopisała wspólnie, publiczności było dość dużo, zawodami kierował osobiście M. K. J. Inspektor Armji gen. dyw. Juliusz Rómmel. Do konkursu stanęło 62, z których 18 koni nie ukończyło parcoursu. W ostatecznym obliczeniu uzyskano następującą kolejność: 1. por. Rojcewicz, 25 p. uł. na koniu The Hoop, czas 1 m. 50'9 sek.; 2. por. Biliński Tadeusz na koniu Ola (24 p. uł.), czas 1 m. 51'4; 3. por. Karski, 24 p. uł. na koniu Łan, 1 m. 52; 4. por. Stricker, 5 p. s. k. na koniu Markiz, 1 m. 53'1 sek.; 5. por. Biliński Wojc., 5 d. a. k. na koniu Miecz, 1 m. 53'6; 6. por. Stricker, 5 p. s. k. (po raz drugi) na koniu Piorun, 1 m. 56'8; 7. rtm. Królikiewicz, 1 p. szw. na koniu Dream, 1 m. 57'2; 8. por. Boski, 6 p. a. p. na koniu Lakme, 1 m. 57'8. Wszyscy powyżsi otrzymali nagrody pieniężne, poza tem wstęgi otrzymali por. Rojcewicz (druga), 25 p. uł., por. Płodowski, 26 p. a. p., por. Cisowski, 6 p. a. p., por. Biliński Wojc. (druga), 5 d. a. k., por. Tuski, 17 p. uł., por. Płodowski (druga), por. Dąbski Nerlich, 7 d. a. k. i rtm. Łączyński, 8 p. uł.

Następnie rozegrano skiskjöring na dystansie 2000 metrów, do którego stanęło w dwu zajazdach siedm koni, a to w pierwszym Jaszczur pod por. Bilińskim (właśc. por. Bujalski) z narc. Schindlerem, Mała Rybka pod por. Kociejowskim (wł. Gr. of. KOP.) z narc. Ochotnickim, oraz Rzykant pod por. Rutkowskim (wł. 10 d. a. k.), a w drugim Radlock pod por. Cisowskim (z narc. T. Paudynem), Arpad pod por. Strickerem (wł. por. Dębski) z narc. Guziakiem, Półksiężyc pod por. Zwanem (wł. 13 d. a. k.) oraz Czalma pod jeźdźcem Rokiem (wł. p. Rogowski) z narc. Cukrem Fr. Do celownika przyszły z narciarzami tylko pięć koni, w następujących czasach: 1. Półksiężyc w czasie 2 m. 41'2 sek.; 2. Czalma, 2 m. 45'8; 3. Radlock 2 m. 49'4; 4. Jaszczur 2 m. 51; 5. Rzykant 3 m. 11 sek. Do skjöringu pozakategorjowego z handikapem 5 długości dla koni, które wygrały 300 zł, stanęło na starcie 10 koni w dwu zajazdach, a to Parma p. Rogowskiego z narc. Cukrem, Geneza mjr. Bukojemskiego z narc. Marusarzem, Łoskot Gr. Of. 24 p. uł. z narc. Schindlerem, Łopek Jana Chyca z Jarząbkim, Roguza rtm. Karczewskiego z Łukaszczykiem, Nirwana kpt. Szczepańskiego z Kusiem, Georginia Gr. Of. KOP. z Ochotnickim, Order rtm. Turyczyna z Chycem Edm., Sanacja Gr. Of. 9 p. uł. ze Stopką i Scarlett-Pimpernell por. Łuszczewskiego z Marusarzem. Z tych koni handicapowane były Łopek i Roguza. W pierwszym zajeździe przyszły do celownika z narciarzami tylko Geneza i Roguza, w drugim Nirwana, Order i Sanacja, uzyskując następującą kolejność: 1. Order w czasie 1 m. 49'5 (dystans 1600 m); 2. Sanacja 1 m. 50; 3. Geneza 1 m. 50'2; Roguza i Nirwana miały po 1 m. 53 s.

W niedzielnym konkursie, stanowiącym clou zawodów konnych, w dniu rozgrywki o Puchar Pana Prezydenta, zebrały się na trybunach tłumy publiczności. Cudowny pogodny dzień i sama świadomość, że rozgrywka będzie zacięła, gdyż do walki o puchar stanęła najlepsza klasa naszych jeźdźców, uczyniły z dnia tego prawdziwe święto sportowe. Zawodami kierował osobiście prezes M. K. J. Insp. Armji gen. dyw. Juliusz Rómmel. Zawody te zaszczytli swoją obecnością zastępcza szefa sztabu głównego gen. Stanisław Kwaśniewski, gen. Knoll-Kownacki, starosta powiatu Skałecki, burmistrz Zakopanego Winnicki, zastępca Szefa dep. kawal. Plk. Brochwicz-Lewińskiego major Gołachowski, ppł. Bodowski, plk. Karatjew i liczne grono oficerów, bawiących w Zakopanem na wywczasach. Warunki konkursu były niezwykle ciężkie (15 przeszkód do 1 m 40 cm wysokości i 5 m szerokości), czego najlepszym dowo-

letami, alem się przesyknął, bo tam nima płotu, ino ogrodzenie. Ale z tego nima nic do pisania. Stoi się, aż oni pojadą, potem się jeszcze stoi godzinę, albo dwie i wcale ich nie widać i nie niema, aż potem wróćą nazad zdyszane, czerwone i koniec. Szkoda złotych, dobrze, żem nie płacił.

Czwartek.

Listużem wtedy nie skończył i dobrze, bo się jeszcze nazbierało do pisania. Co Ci mam powiedzieć, to to, że, jakim znowu poszedł na stadion, tam patrzył z jak płotu i taksamo dobrze było widać. Ale czekaj. Potem się zaznajomiłem z jednym, jakieśmy razem próbowali do środka zeskoczyć. I udało nam się. Ino żem se wtedy rozdarł nogawkę na drucie i krawiec wziął 3 złote za reperację, tak, że na jedno wyszło, jakbym bilet kupił. Dopiero za drugą razą ten znajomy znalazł taką ci dziurę pod płotem za kupą chrustu, że tera zawsze łazim oba na darmoche, bom se już nie nie rozdarł. Nie mogę się nażałować tych biletów, com je 3 razy kupił, bo te pieniądze to jakby za okno! Niech tera drugie głupie płacą, aż się rozumu nauczą. Ale jakoś coraz to mniej narodu wchodzi do środka, a za płotem to się tak pchają, jak przez szpary patrzy, że się aż czerni wokółuśko, jak iść od ulicy, i to nie sama biedota, a panowie i panie. Insze znowu stają na kupach kamieni, albo śniegu, co go se sami zgarnują, a fiakry to stają na sianach, albo i na kobyłach. Niektóre to takie frajery, że widziałem, jak brali po 20 groszy za to, że im gość stanął na dyszlu, to na siedzeniu, gdzie się dało, i mieli z tego interes lepszy od tego tam ze środka, co z czerwoną kokardką chodził i wołał na niego: panie prezes. Ale ja ci mówię, najlepiej to te imprezy było widać w kinie, ino trochę za przedko ganiał, ale ci wszystkie zawody potroszku narazem widział za półtę złotych i w nogi ciepło było i wygodnieżem w fotelu siedział. D. c. n.

dem, że tylko jeden jedyny jeździec przeszedł go bez punktów karnych, a jeździec tym był przeszloroczny zwycięzca puharu p. płk. Pragłowski. Jeszcze jedno takie zwycięstwo a wspaniały puhar Pana Prezydenta przejdzie na własność tego dzielnego i sympatycznego jeźdźcy. W ogólnej klasyfikacji uzyskano następującą kolejność: 1. płk. Pragłowski, 17 p. ul. na koniu Luszer, 0 p. karn., czas 2 m. 2 s.; 2 i 3 nagrodą podzielili się mający po dwa punkty karne rtm. Królikiewicz, 1 p. szwol. na Dreamie i por. Dąbski Nerlich, 7 d. a. k. na Regencie; 4 do 6 nagrody podzielili się mający po 4 punkty karne por. Rojcewicz, 25 p. ul. na The Hoop, por. Dąbski Nerlich (po raz drugi) na Domino i por. Biliński Wojciech, 5 d. a. k. na Lordzie. Wstęgi otrzymali rtm. Najnert, 3 p. ul. na koniu Łan, por. Stricker, 5 p. s. k. na Piornie, z których pierwszy miał $4\frac{1}{2}$ punkta karnego, w tem 2 „zarobione” na przeszkodach a $2\frac{1}{2}$ za przekroczony czas, a 2-gi 4 na przeszkodach i $\frac{1}{4}$ za przekroczony czas, potem otrzymali wstęgi jeźdźcy mający po 6 punktów karnych, a to por. Biliński Tadeusz, 24 p. ul. na Oli, por. Dąbski Nerlich na Nero, por. Karski, 24 p. ul. na Łanie.

Po rozegraniu konkursu nastąpiła dekoracja zwycięzców i wręczenie na torze puharu pułkownikowi Pragłowskiemu, przy dźwiękach hymnu narodowego oraz wspaniale wyglądająca i sprawiająca duże wrażenie prezentacja wszystkich zawodników na koniach, którzy w liczbie 50 pod wodzą zwycięzcy płk. Pragłowskiego przegalopowali wśród huraganowych oklasków przed trybunami i jury. Zaczyna Kornel Makuszyński, który był również na zawodach, miał aż trzy oczka z rozczulenia. Łzy te miało zapewne i więcej ludzi — tak to brało za serce — boć to przecież nasze, nasze polskie ulany, nasze malowane dzieci...

Po dekoracji zwycięzców i prezentacji zawodników przystąpiono do rozgrywki skjöringu-handicapu o nagrodę 2000 zł, ufundowaną przez Ministra Spraw Zagranicznych p. Augusta Zaleskiego na dystansie 2400 metrów. Na zgłoszonych do tegoż 14 koni startowało 13 w trzech zajazdach, w pierwszym cztery, a to Geneza mjr. Bukojemskiego z narc. St. Marusarzem, Caraiibe Gr. Of. 8 p. ul. z narc. Schindlerem, Radlock kpt. Mrowca z narc. Paudynem i Sanacja Gr. Of. 9 p. ul. z narc. Stopką — w drugim Fantomas rtm. Kamionki z narc. Schindlerem, Iwonka Gr. Of. 22 p. ul. z narc. Łukaszczykiem, Matala p. Rogowskiego z narc. Cukrem, Betnia Gr. Of. KOP. z narc. Ochotnickim, w trzecim Pamiętka por. Rutkowskiego z narc. Kusiem, Order rtm. Turyczyna z narc. Chychem Edm., Barcarola por. Zwana z narc. Mieltskim, Georginia Gr. Of. KOP. z narc. Ochotnickim i Ryngielnatem Gr. Of. KOP. z narc. Stopką. W skjöringu tym konie były handicapowane długością konia z narciarzem i stały w porządku jak wyżej. W pierwszym zajeździe wszystkie, w drugim trzy, za wyjątkiem Matali, która po starcie wyłamała na tor hippiczny, przyszyły do celownika z narciarzami, nie udało się natomiast w zupełności trzeci zajazd, o czym piszemy zresztą w kronice w dziale wypadków. W ostatecznej klasyfikacji 1-szą nagrodę 1500 zł zdobyła Betnia, druga, 450 zł, Iwonka, trzecia, 150 zł, Caraiibe. Program tego dnia zakończył skjöring góralski, w którym wygrał jeździec Okręglak z narc. Slimakiem, przed Lopkiem pod jeźdźcem Rokiem z narc. Chychem Edmundem.

We wtorek, 10 lutego rozegrano Konkurs pożegnania Im. Marszałka Pow. Jerzego Uznańskiego na 13 przeszkodach, do którego stanęło 66 koni, z których 14 ukończyło parcours bez punktów karnych na przeszkodach. W rozgrywce na 6 przeszkodach przy maksymalnym czasie 48 sekund — 1. por. Rojcewicz na koniu Black Boy 0 p. k., czas 39 s., 2. rtm. Królikiewicz na koniu Milord 0 p. k., czas 39.2 s., 3. por. Zelewski, 8 p. ul. na koniu Łaska 0 p. k., czas 39.5 s., 4. por. Płodowski, 26 p. a. p., na koniu Mańka, 0 p. k., czas 41.5 s., 5. por. Biliński Tadeusz, 24 p. ul. na koniu Ola, 2 p. k., 6. por. Boski, 6 p. a. p., na koniu Lakme 2 p. k., 7. por. Orłowski, 25 p. ul., na koniu Madryt, 2 p. k., 8. por. Wilczkiewicz, 10 dal. na koniu Łuk, 2 p. k., 9. por. Zelewski, 8 p. ul., na koniu Łów, 2 p. k., 10. por. Sokołowski, 1 p. szwol. na koniu Reh 2 p. k., potem wstęgi otrzymali ci, którzy pierwszy parcours przeszli bez błędów, a w rozgrywce otrzymali więcej jak 2 pp. k., a to por. Sobaniński, por. Wisniewski, por. Cisowski, por. Stricker.

W skjöringu pozakategorijowym na dystansie 1.600 metrów na sześć koni startujących zgubiły na torze swych narciarzy Parma i Arpad, wyłamał zaś do paddocku Radlock, wobec czego wszystkie trzy konie, które przeszły celownik z narciarzami, otrzymały nagrody w następującej kolejności: 1. Sanacja Gr. Of. 9 p. ul., z narc. Stopką, czas 1.45, 2. Scarlett Pimpernell por. Łuszczewskiego z narciarzem Chychem Edm., 3. Łoskot majora Mrzygłodzkiego z narc. Stopką. W skjöringu I kategorii, podzielonym na dwa zajazdy, w pierwszym Geneza, zgubivszy narciarza niemal zaraz po starcie, zawraca do paddocku, Łoskot zaś na pierwszej krzyżźnie, idąc pierwszy, gubi również narciarza i zawraca, w następstwie czego, idąc za nim Czarna zatrzymuje się gwałtownie, powodując upadek jeźdźcy, poczem oba konie bez narciarzy wpadają do paddocku. W drugim zajeździe, już więcej udało im, jedynie Barcarolla zgubił narciarza zaraz za startem, inne konie mając celownik z narciarzami w następującym porządku: 1. Ryngielnat Gr. Of. K. O. P., z narc. Ochotnickim, 2. Matala p. Rogowskiego z narc. Cukrem, 3. Order rtm. Turyczyna z narc. Chychem Edm.

W środę, 11-go rozegrano ostatni Konkurs, t. zw. Konkurs pocieszenia dla koni, które nie wygrały 200 złotych. Okazało się, że takich koni była pokaźna liczba, bo ponad 60, na ogólną liczbę koni ponad 80.

Warunki parcoursu były łatwe; niestety warunki atmosferyczne (duża śnieżyca) podle — a w rezultacie tego i wyniki fatalne, gdyż ani jeden z koni nie przeszedł parcoursu bez punktów karnych. W rezultacie 10 nagród po 120 zł podzielono w ten sposób, że pierwsze trzy wzięły konie mające po 2 p. k., czwarta — koń, mający 3 i $\frac{1}{4}$ p. k., a nagrodami od 4 do 10 podzielili się jeźdźcy mający po 4 p. k., uzyskując następującą kolejność jedenastu miejsc: 1. por. Biliński Wojciech na Faworycie, 2. por. Stricker na Markizie, 3. por. Korzon na Orliku, 4. por. Jędrzejewski na Sanatorze, 5. rtm. Najnert na Ładzie, 6. por. Nieczaj na Niedoli, 7. por. Totjew na Samuelu, 8. por. Zelewski na Migdale, 9. por. Korzon na Norze, 10. por. Myslakowski na Pucku i por. Stricke na Postumencie.

Do skjöringu w tym dniu stanęło dziewięć koni w trzech zajazdach, z których tylko ostatni był udany. W rezultacie: 1. Barcarolla z narc. Mieltskim, 2. Zagończyk z narc. Łukaszczykiem, 3. Betnia z narc. Ochotnickim. W skjöringu góralskim wygrał Lopek przed koniem Klimka.

Na zakończenie III-cich ogólnopolskich zimowych zawodów konnych urządzono w dniu 13 lutego specjalny dzień poświęcony skjöringom, skiskjöringom, gonitwom góralskim i urządzonemu poraz pierwszy w Zakopanem wyścigowi na przełaj, t. z. cross-country. Tak, jak i ostatnimi dniami kierował zawodami osobiście prezes M. K. J. Insp. Armji gen. dyw. Römmel. Na ten dzień przybył również z Warszawy fundator nagrody honorowej na cross-country (wspaniałego puharu kryształowego) szef departamentu kawalerji płk. Zbigniew Brochwicz-Lewiński, równocześnie Prezes Polskiego Związku Jeździeckiego. Dzień ten rozpoczęło skjöringiem II kategorii o nagrodę ufundowaną przez Konwencję Węglową, który wygrała Roguza z narc. Łukaszczykiem przed Sanacją ze Stopką i Lopkiem z Chychem Edm. Skjöring III kategorii o nagrodę również Konwencji Węglowej wygrała walkowerem, wobec braku konkurencji Halabarda por. Skowronskiego z narciarzem Schindlerem. Do skjöringu-handicapu o nagrodę 1200 zł, ufundowaną przez Prezesa M. K. J. gen. Römmela, stanęło w dwu zajazdach siedmiu koni, z których w pierwszym trzy, a w drugim jeden wyłamały i nie ukończyły wyścigu. Wyścig ten wygrał Ryngielnat K. O. P. z narc. Mieltskim, przed Zagończykiem z Łukaszczykiem i Betnią ze Stopką. Do skiskjöringu stanęło w dwu zajazdach sześciu jeźdźców, a to por. Kociejowski na Małej Rybce z narc. Ochotnickim, por. Stricker na Arpadzie z narc. Schindlerem, jeździec Rok na Rawie p. Rogowskiego z narc. Cukrem, tenże jeździec na Czarnie, również p. Rogowskiego z narc. Kusiem, por. Biliński Wojciech na Fantomasie z narc. Schindlerem i por. Zwan na Serenadzie z narc. Cukrem. Wyścig wygrała Rawa, przed Czarną i Serenadą. Skjöring pozakategorijowy wygrał po wyłamaniu konkurentów walkowerem Scarlett-Pimpernell z narc. Chychem. W skiskjöringu góralskim wygrał Krzeptowski Henryk ze Slimakiem przed Malisiewiczem z Łukaszczykiem. Dzień, a temsamem cały tegoroczny program zimowych zawodów konnych zakończono cross-country, do którego stanęło siedmiu jeźdźców. Trasa, o długości około 5.500 metrów biegła wzdłuż toru skjöringowego, dwa razy przekątniami przechodziła przez tor hippiczny, oraz częściowo biegła poza stadjonem przez pola Równi Krupowej, a najeżona była kilkunastoma przeszkodami. Stanęli do cross country — por. Zelewski na Caraiibe, por. Zwan na Półkiszycu, por. Kociejowski na Nokturnie, por. Jędrzejewski na Ludwiku, por. Wójcik na Marze, por. Biliński Wojciech na Majestacie, rtm. Królikiewicz na Dreamie. Po okrążeniu toru i wejściu na przekątnie toru hippicznego na jednej z przeszkód spada z konia por. Wójcik, na barjerze okalającej tor skjöringowy przewraca się z koniem por. Biliński. Por. Wójcik zrywa się i biegnie za koniem. Por. Biliński wstaje z koniem i udaje się na trasę nie tracąc nadziei na wygraną. Gdzieś za torrem głównym traci się również por. Zelewski, tak, że na tor powracają na oczach publiczności, kończąc wyścig, por. Biliński (okrwawiony), za nim sunie rtm. Królikiewicz, dalej por. Jędrzejewski, a wreszcie por. Zwan i por. Kociejowski, którzy też w tym porządku mijają celownik. Nagrody przyznano jednak w innym porządku, gdyż na skutek protestu zdyskwalifikowano za wyminięcie wiechy rtm. Królikiewicza i por. Jędrzejewskiego, w następstwie czego pierwszą nagrodę i puhar płk. Brochwicz-Lewińskiego zdobył zasłużenie, jeden z najbardziej pracowitych jeźdźców, por. Biliński Wojciech, drugą por. Zwan, trzecią por. Kociejowski. Nagrodę honorową wręczył osobiście na torze fundator p. płk. Brochwicz-Lewiński.

Międzynarodowy pokaz jazdy figurowej na lodzie. W poniedziałek, 9 bm. urządzono tu na torze łyżwiarskim K. I. S. drugi w tym sezonie pokaz jazdy figuralnej na lodzie. Nie był on tak okazały jak pierwszy, niemniej stał również na bardzo wysokim poziomie. Niestety z powodów niezależnych od Komitetu, a również nie z winy Pol. Związku łyżwiarskiego nie wzięły w nim udział wszystkie pary i zawodnicy solowi, zapowiedziani afiszami. Wezwani telefonicznie do domów, musieli oni wprost z Krynicy odjechać bądź do Wiednia, bądź do Budapesztu, w następstwie czego wystąpili u nas tylko pp. Lucy Gallo i Rudolf Dillinger, oraz 14-letni Pataky Denes z Budapesztu i nasza mistrzowska para Zofja Bilorówna i kpt. Tadeusz Kowalski, oraz solista lwowski Molnar. Nasza polska para wykazała dalszy postęp w kierunku zrównania się z klasą zawodników zagranicznych, pokazując nam kilka nowych ciekawych i ładnych figur. Pan Molnar jest dobrym narybkiem i w przyszłości w polskim sporcie łyżwiarskim może mieć piękną kartę. Mistrzowska para budapeszteńska pokazała nam specjalną klasę, wcale nie niższą od klasy mistrzów Europy. Organista-Szallay i wicemistrzów Rotter-Szollas, a w zupełnie innym stylu. Młody Pataky, stojący na granicy wieku „dzieci” i „juniorów” pokazał nam, że w niedalekiej przyszłości będzie

groźnym konkurentem dla obecnych mistrzów. Oba pokazy, tj. przed- i popołudniowy, cieszyły się dużym powodzeniem u publiczności, dowodząc, że rozwijający się na terenie Zakopanego sport łyżwiarski ma widoki jak największego powodzenia.

Pierwsze w Zakopanem zawody łyżwiarskie. Bawiący w Zakopanem wiceprezes Polsk. Zw. łyżw. p. gen. Witkowski postanowił przy sposobności pokazów międzynarodowych zorganizować u nas pierwsze zawody łyżwiarskie dla młodzików. Mimo dorywczości (zapowiedziano je na 24 godzin) udały się one w zupełności, gromadząc na lodzie około 40 chłopców w wieku od 10—18 lat. Zawody podzielone były na zawody w jeździe szybkiej i jeździe figuralnej. Jazda szybka na klasę młodzieży do 14 lat i powyżej do 18. Chłopcy od 10—14 lat musieli wykazać sprawność w jeździe na 100 i 300 m, starsi w jeździe na 300 i 500 m. W jeździe szybkiej na dystansie 100 m uzyskano następujące rezultaty: 1. Domachowski kl. II, czas 15.2 s.; 2. Rajski, kl. I, 16.8 s.; 3. Birtus, kl. I, 17.6 s.; 4. Kostka, kl. II, 17.9 s.; 5. Podkówa, kl. I, 18 s.; 6. Nowicki, kl. II, 19.1 s.; 7. Sokołowski, kl. I, 19.1 s.; w jeździe na 300 m: 1. Domachowski, czas 51.2 s.; 2. Kostka 57.8 s.; 3. Birtus 64.2 sek.; 4. Sokołowski 64 s.; 5. Nowicki 65 s. — W ogólnej klasyfikacji w klasie do 14 lat: 1. Domachowski; 2. Kostka; 3. Birtus. W klasie do 18 lat na dystansie 300 m: 1. Zoppoth, kl. V, 42.2 s.; 2. Kozik, kl. VI, 44.7 s.; 3. Noworyta, kl. IV, 47.2 s.; 4. Czupryk 47.9 s.; 5. Galica, kl. VI, 49 s.; 6. Ciesielski, kl. IV, 50 s.; na dystansie 500 m: 1. Czupryk 1 m. 9 s.; 2. Kozik 1 m. 19 s.; 3. Noworyta 1 m. 21 s.; 4. Zoppoth 1 m. 23 s.; 5. Galica 1 m. 30 s.; 6. Galek 1 m. 30 s. w ogólnej klasyfikacji: 1. Kozik, 2. Noworyta, 3. Czupryk. W jeździe figuralnej dziewcząt I-szą nagrodę zdobyła pna Ramzówna Irena, kl. VIII, mająca 38 punktów, II-gą pna Podkówa Olga, kl. II, 32 punkty, III pna Thetschlówna Zofja, kl. III 30 punktów; w jeździe figuralnej chłopców I nagrodę zdobył p. Zasadzki Zbigniew, kl. VIII, zdobywając 39 punktów, drugą p. Ramsa Aleksander, kl. IV za 30 punktów. Według zdania gen. Witkowskiego i sędziów pp. kpt. Kowalskiego i Molnara, którzy pomagali łaskawie w organizacji zawodów, p. Zasadzki przedstawia materiał na pierwszorzędnego jeźdźcę na lodzie. Wszyscy zwycięzcy otrzymali od Komitetu Imprez Sportowych nagrody w postaci książek, z odpowiednimi dedykacjami, które wręczył im osobiście p. gen. Witkowski.

Zimowe samochodowe imprezy. Ruchliwy Krakowski Klub Automobilowy, tak zyczliwie od szeregu lat stosunkowany do Zakopanego, a od dwu do naszego Komitetu Imprez Sportowych, organizuje w najbliższych dniach największą swą zimową imprezę sportową, która ma być poniekąd odpowiednikiem letniego „Wyścigu Tatrzńskiego”. Na imprezę tę złoży się właściwie parę imprez, jak II-gi zimowy zjazd zespołów w dniu 20 lutego do Krakowa z całej Polski. Jazda zimowa Kraków—Zakopane w dniu 21 lutego i wyścig torowy na naszym torze skjöringowym dużego stadjonu K. I. S. w dniu 22 lutego. Wszystkie te imprezy organizuje K. K. A. — pierwszą łącznie z łódzkim Automobilklubem i Śląskim Klubem Automobilowym z upoważnienia Automobilklubu Polski, następnie sam, naturalnie również z upoważnieniem A. K. Polski. Zjazd zespołów polega na tem, że Klub wystawia zespół, składający się z trzech samochodów, bez względu na marki i moc silników. Każdy Klub może wystawić kilka zespołów, z których znów każdy może osobno ubiegać się o nagrodę. Jazda zimowa Kraków—Zakopane na trasie 111 km odbędzie się w dniu 21-go lutego, a mogą w niej brać udział samochody turystyczne i sportowe. Najciekawszą bezsprzecznie będzie emocjonująca impreza w dniu 22 lutego, tj. wyścig torowy na stadjonie K. I. S. Do wyścigu tego będą dopuszczone samochody wyścigowe, sportowe i turystyczne, podzielone na parę kategorii i grup. Startować będą równocześnie po dwa wozy w kategorii wyścigowej i sportowej, a cztery w kategorii turystycznej. Będzie więc to widowisko niezwykle emocjonujące, tem więcej, że cały wyścig odbywać się będzie na oczach publiczności. Jak się dowiadujemy, nasz znakomity kierowca-sportsmen i mistrz p. Jan Ripper będzie startował we wszystkich trzech kategoriach. Mają również przybyć i zagraniczni zawodnicy, przede wszystkim z Czechosłowacji. Tak więc dnie od 20—22 lutego będą znów świętem koni mechanicznych, tak jak ostatnie trzy tygodnie były świętem sportu koni żywych.

Zawody narciarskie o puhar Makuszyńskiego. W piątek, 6 lutego odbyły się przy wspaniałej pogodzie (jakżeby, gdy protektorem ich był Ten, co ma słońce w herbie) II-gie narciarskie zawody z przeszkodami o kryształowy puhar wędrowny Kornela Makuszyńskiego. Zawody odbywały się na Lipkach. Trasa wynosiła około 3 km i najeżona była 30 przeszkodami naturalnymi i sztucznymi, jak rowy, strumyki, płoty, parkany, tunele ze świerczyny, gęste krzewy, skocznie itp. Publiczności zebrało się stosunkowo bardzo dużo. Widocznie tego rodzaju impreza sportowa, którą publiczność może obserwować niemal w całości, może liczyć na stałe powodzenie. Wesolość wzbudzały niejednokrotnie zmagania się zawodników z przeszkodami. Zawody te organizowała Sekcja Narc. T. S. „Wisła” pod osobistym „dozorem” fundatora Kornela Makuszyńskiego. Zwycięstwo odniósł po raz drugi przeszloroczny triumfator Karol Szostak z 3 p. s. p., uzyskując czas 14 m. 25 s., drugi Berych Wl. 14 m. 55 s., 3. Gabrys Ludwik 15 m. 8 s., 4. Marusarz Jan 15 m. 23 s., 5. Marusarz Stanisław 15 m. 24 s.

Za darmo

udzielam każdej pani dobrych porad przeciw

upławom

Każda pani się zadziwi i będzie mi wdzięczna.

Anna Gebauer, Stettin

80 H. Friedrich-Ebertstr. 105 (Niemcy). Dołączyć na portorja.

Zawiadamiam, że od 1 lutego r. b. pracuję w moim ZAKŁADZIE STOMATOLOGICZNYM w Zakopanem, przy ul. Witkiewicza, willa „BAŠKA“, pod moim kierunkiem p. dr. med. Krogulecka-Borysiewicz, uczenica prof. U. J. K. we Lwowie, dra S. Cieszyńskiego.

Dr. Tadeusz Mischke.

Kronika.

Z karnawału. Zakopiański karnawał dobiega końca. Ludzie, którzy tu przyjeżdżają z Krakowa, czy Warszawy, czy zresztą Bóg wie skąd, twierdzą, że nigdzie tak się hucznie ludziska nie bawią, jak w Zakopanem. Od tygodnia niema bodaj dnia, w którym nie byłoby jakiejś zabawy. Do najwięcej jednak udanych, o charakterze reprezentacyjnym były zabawy, bale, czy rauty (różnie różni je nazywali) — bal ułański w Bristolu, raut Kornela Makuszyńskiego z racji zawodów narciarskich z przeszkodami u Trzaski, zabawa na Bratniaka w Morskiem Oku i „bal mody”, również w Morskiem Oku. Ten ostatni stanowił ponieważ clou sezonu karnawałowego ile, że miano na nim dokonać wyboru „królewskiej pary zimy”. Areopag publiczności tym razem stał na takim poziomie, że wybór jego możemy uznać za trafny i niesamozwanych. Był bowiem na tym balu, podobnie jak u Trzaski i w Bristolu, na balach Makuszyńskiego i Ułańów, sam kwiat społeczeństwa zakopiańskiego i sama śmietanka z pośród gości sezonowych. Królestwem zimy zostali wybrani panna Irena Zakrzewska i pan Zygmunt Hawranek, damami dworu panie Ewa Cichocka, Gawrońska, Słomnicka i Kika Smolarska. Ślusznie też bal ten nazywały się balem mody, gdyż stroje pań były wyjątkowo wspaniałe i kosztowne. Najcenniejszą i bezapelacyjnie najładniejszą sukienkę miała panna Lala Kosicka z Gniezna — była to sukienka biała koronkowa, a pochodziła wprost z Paryża od Pathau. Piękne suknie miały również pp. Wernerowa, Brygiewiczowa, Kleinadłowa, Ewa Cichocka, Inż. Janiszewska-Lubelska, Szumacherówna, Słomnicka, Staniszevska i cudną, jak toń jezior tatrzańskich ciemno szmaragdową p. Gawrońska. Toalet było tyle pięknych i kosztownych, że litanja ta musiałaby zająć znacznie więcej miejsca, a sprawozdawca musiałby się więcej znać na tajnikach toalet damskich.

Benefis w Morskiem Oku. W sobotę, 21 lutego odbędzie się w salach dancngowych „Morskiego Oka” benefis naszej sympatycznej i niezwykle pracowitej orkiestry p. Związka. Sympatyczni nasi muzycy, którzy przez ciąg długich dni i nocy karnawałowych swą werwą i humorem, pomagali nam do zabawy, przygotowują na ten dzień moc niespodzianek, a przede-wszystkiem konkurs na „szampańską” kobietę, a że tych nie brak w Zakopanem, zatem walka o tę godność będzie zaciekłą...

Koncert Echa Tatrzańskiego. W sobotę, 14 b. m. odbył się w sali teatralnej Morskiego Oka Wielki Koncert, urządzony przez „Echo Tatrzańskie”. Na niezwykle obfity program złożyły się produkcje chóru, który pod batutą prof. Mistrzyka czyni z każdym miesiącem coraz większe postępy — a już w tej chwili zbiera pochwały nawet od takich znawców, jak rektor Karol Szymanowski. Z produkcji chóru znakomicie wypadła przedewszystkiem humoreska Gawłasa p. t. „Paweł i Gawel”. Silne i długotrwałe oklaski zbierał przedewszystkiem p. Zbysław Woźniak za swój miły, dobrze postawiony i wyskokolony tenor, oraz pani B. Zagórska za grę na fortepianie i p. Wiktor Walczyński za jego jak zawsze stylową i szlachetną grę na skrzypcach. Po koncercie odbył się w sali dancngowej Morskiego Oka raut, który przeciągnął się wśród naprawdę miłej zabawy do godziny 7-ej rano. Prezesowi „Echa” prof. Cichockiemu, sekretarzowi tegoż prof. Bielawie i dyrygentowi prof. Mistrzakowi należą się słowa uznania za zorganizowanie tak wspaniałego koncertu i tak przemiłego rautu.

Zakończenie zawodów konnych. We środę na zakończenie zawodów konnych, odbył się w sali górnej hotelu „Bristol”. bankiet dla uczestników zawodów i członków jury, oraz prasy i zaproszonych specjalnie gości. Byli obecni przy przedewszystkiem wszyscy zawodnicy i całe jury z prezesem M. K. J. gen. Römmlem i prezesem K. I. S. Marjanem Jamonttem na czele, nasze władze miejscowe reprezentował osobiście p. burmistrz Winnicki, z kół wojskowych byli płk. Karatjejew, ppłk. Radowski, mjr. Gołaszewski (w zastępstwie płk. Brochwiec-Lewińskiego). W czasie bankietu wygłoszono szereg przemówień i toastów, z których pierwsze na cześć Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Protektora Zawodów, i Pana Marszałka Józefa Piłsudskiego, naczelnego wodza wniósł p. gen. Römmel. Po bankiecie, w którym wzięło udział pięćdziesiąt osób, odbył się na dolnej sali raut-dancing, w czasie którego wręczono nagrody honorowe zwycięzcom. Pr. Dąbski Nerlich otrzymał obraz pędzla i daru p. Rozwadowskiego, oraz garnitur porcelanowy chiński (dar psta Dąbrowskiego), por. Stricker miesięczny, w stylu góralskim przybór na biurko na

papierosy z popielniczka (dar p. Franciszka Trzaski), oraz nagrodę honorową Romana Ks. Sanguszkii, która mu będzie wręczona później bezpośrednio przez ofiarodawcę, por. Rojcewicz otrzymał wspaniały kryształowy puhar, ofiarowany przez prezesa P. K. O. p. Grubera, dalej otrzyma jeszcze wprost z M. K. J. nagrodę, należącą się mu z tytułu wygranego Memorjału ś. p. Roberta Hr. Lamezan-Salinsa.

Bratniak buduje się. Mimo trudne warunki gospodarcze prace około budowy tutejszego Sanatorjum Bratniej Pomocy posuwają się szybko naprzód. Obecnie przeprowadza się różnego rodzaju instalacje, jak elektryczną, wodociagową, centralnego ogrzewania i t. d. Niebawem ma się przystąpić do zakładania drzwi i okien. Komitet budowy ma zamiar i to bardzo realny uruchomienia połowy zakładu wraz z częścią gospodarczą już 1 lipca br.

Wypadki na torze. W czasie niedzielnych zawodów (8 lutego) zdarzył się na torze skjöringowym przykry wypadek. W ostatnim zajądzie skjöringu-handicapie, w którym startowało pięć koni, klacz Georginia po ruszeniu koni na tor, nie pobięgła z niemi a zawróciła w przeciwną stronę i ominąwszy paddock, w szalonym pędzie popędziła naprzeciw pędzącej grupie czterech koni z narciarzami i przed samemi niemal trybunami wpadła na klacz Pamiętkę. Utworzyło się kłębowisko, z którego wypadły konie bez narciarzy, odpadłych od nich, a na torze legły dwa ciała końskie (Georginia i Pamiętka), z pod których wydobył się cudem ocalały narciarz. Pamiętka podniosła się jeszcze na nogi i doszła do paddocku, gdzie momentalnie przewróciła się i zginęła, Georginia, sprawczyni nieszczęścia, pozostała na torze, skąd ją około 5-tej popoł. przewieziono do stajni w Jaszczurówce, gdzie jednak na drugi dzień również zginęła. Oba konie doznały ciężkich wewnętrznych obrażeń, połamań żeber, mostków, pęknięcia płuc i w następstwie tego wewnętrznych krwotoków. W czasie wtorkowych zawodów konnych koń majora Bukojemskiego kopnął go tak silnie w kolano, że musiano go przewieźć karetką do szpitala. Jak się w badaniu okazało, major Bukojemski doznał pęknięcia kości.

Nagrody ufundowali w ostatnich czasach p. Franciszek Trzaska na konkurs szybkości Tatr, którą otrzymał por. Stricker, a o której piszemy w notatce o rozdaniu nagród, oraz p. Dr. Bornet z Łodzi na wyścig torowy samochodowy, dla najlepszego kierowcy łódzkiego. Nagroda p. Dr. Borneta jest to wspaniały antyczny bronz japoński, przedstawiający samuraja. Obu ofiarodawcom Prezydjum Komitetu I. S. składa wyrazy najserdeczniejszego podziękowania.

Cremo. W dancingu w Jaszczurówce produkuje się od kilku dni fenomenalny kwintet akrobatyczny Cremo. Jest to bajeczny cyrkowy numer programu, zaslugujący rzeczywiście na zobaczenie. Zręczność akrobatów przechodzi niemal wszystko, co w tym dziale produkcji uczynić można.

Lista gości

z dnia 6 do 12 lutego 1931.

Alpert M. E. z ż., Warszawa, Morskie Oko.
Axentowicz Zofja, Lwów, H. Imperial.
Auerbach Juliusz, Kraków, Halka.
Auerbach Zygmunt, Pabjanice, Kościeliska 33.
Alpert Efraim z ż., Warszawa, Piast.
Anisferd Helena, Tarnów, Oaza.
Albrecht Józef, Warszawa, Nasza.
Araszkiewicz Stanisław, Warszawa, Baszta.
Antonowicz Ludwik, Poznań, Sarjusz.
Altman Sala, Częstochowa, Zagórze.
Anders Bertold, Łódź, Morskie Oko
Antecki Wacław, Warszawa, Morskie Oko.
Apołłowa Jadw. i Konst. Kraśnik, Wójciakówka.
Amberżanka Małgorzata, Wilno, Sanitas.
Ajzykowicz Zygmunt, Łódź, Granit.
Antoniewicz Jerzy, Warszawa, Maraton.
Ambrożewicz Maksymilian, Równe, Odrodzenie.
Altman Nusia, Złoczów, Zdrój.
Appel Henryk, Lwów, Bristol.
Bargielowska Marja, Warszawa, Savoy.
Babiarżówna Kochlewska Julia, Czerw. Krzyż.
Bański Maks, Katowice, H. Europejski.
Baliszewska Halina, Brzezic, Oksza.

Pensjonat pierwszorzędny
„MARATON”
Heleny Jadwigi ERLICHÓWNY
otwarty cały rok.
Telefon Nr. 310 i 331.

Baird Robert, Bukareszt, Bristol.
Badeniowa Elżbieta z c., Kraków, Radowid.
Braunowa Stanisława, Świecie, Cieślówka.
Bak Franciszek, Warszawa, Lotos.
Barańska Celina, Jarosław, Szafas.
Bączkowska Janina, Warszawa, Morskie Oko.
Barmherzig Izidor, Kraków, Wołodyjówka.
Balko Henryk, Budoniewa, H. Europejski.
Bałabuszyński Władysław, Kraków, Schodnica.
Banaskiewicz Stanisław, Gdynia, Krokus.
Barczewska Jadwiga, Warszawa, Bristol.
Bachner Anna, Kraków, H. Sport.
Baliński Tadeusz, Świętochłowice, Stamary.
Balukiewicz Marjan, Warszawa, Kresy.
Braunerówna Różia, Kraków, H. p. Gewontem.
Baryczowa Teresa, Janowice, Lalka.
Baum Samuel, Kraków, Palace.
Baranowicz Tadeusz, Warszawa, Palace.
Blachelowa Józefa, Hajduki W., Pod Gubałówką.
Ballasówna Wanda z br., Warszawa, Ludmiła.
Balukiewicz Marjan, Warszawa, Jasny Domek.
Braszcok Emanuel, Katowice, Morskie Oko.
Bardzik Marjan, Łódź, Oleńka.
Blass Ignacy z ż., Warszawa, Wersal.

Bein Abraham, Warszawa, Dworek.
Begleiter Dr. Ida, Lwów, Biały Dwór.
Bester Helena, Kraków, Oaza.
Bernauerowa Eugenja, Łódzkie, San. Nauczyc.
Bergman Teodor i Lidja, Ozorków, Bel Ami.
Bednarczyk Marja, Warszawa, H. Europejski.
Bregman Leon, Warszawa, Oaza.
Bredefeldt Teodor, Chelmno, Poznanianka.
Brzeziński Franc. z ż., Poznań, Poznanianka.
Behakow Tania, Wilno, Wersal.
Befza Janina, Warszawa, Olimpiada.
Bergvall S. z r., Kraków, Biały Dworek.
Brunckenhoff Janusz, Winnica, Tatry.
Binder Eleonora, Kraków, H. Sport.
Binkowska Erna, Łódź, Maryśka.
Bieńkowska Marja, Warszawa, Zacisze.
Brillant Wiktor, Jarosław, H. p. Gewontem.
Biestrzyńska Antonina, Warszawa, Palace.
Bielenki Dr. Awsiej, Warszawa, Palace.
Biegańska Stanisława, Werechów, Janikówka.
Bieniecki Witold, Warszawa, Bank Polski.
Bielawski Andrzej, Zamość, Dom Prac. Samorz.
Binder Eleonora, Kraków, Olimpiada.
Blińska Helena, Baranowicze, Czerw. Krzyż.
Bienenstock Flora z c., Warszawa, Bristol.
Bobek Augustyn, Biała Podl., Czerw. Krzyż.
Boruta Joachim, Radom, Dom Chałubiński.
Bobakowska Marja, Jasienna, Oksza.
Bogdanowicz Inż., Łódź, Jaszczurówka, Wanda.
Bogdanowicz Irena, Łódź, Jaszczurówka, Wanda.
Borówczanka Halina, Poznań, Pomorze.
Borówka Maksymilian, Poznań, Pomorze.
Bogdańska Olga, Zabaikowo, Kasztelanka.
Bohdanowicz Janina, Izwa Mała, Kasztelanka.
Bochniak Marja, Warszawa, Bank Polski.
Bochniak Franc. z ż., Warszawa, Bank Polski.
Bronowski Bronisław z ż., Lwów, Morskie Oko.
Bobolowa Stefania, Rzeszów, Odrodzenie.
Błotna Stanisława, Poznań, Sienkiewiczówka.
Boy Vasi z r., Warszawa, Stamary.
Bogdany Emilja, Tarn. Góry, Poznanianka.
Bogusławski Zygmunt, Kruszwica, Sorrento.
Broniarczykówna Stefania, Katowice, Janka.
Borak Jakób, Wiedeń, Imperial.
Borkowska Aniela, Warszawa, Jaszczur., Wanda.
Bortnowski Władysław, Zamość, San. Wojskowe.
Borysiewicz Dr. Izabela, Lwów, Baśka.
Bortnikowa Marja z r., Kraków, Bajadera.
Bobrowska Zofja z r., Poznań, Lalka.
Bujalska Janina, Janów, Podl., Odrodzenie.
Bukiet Eugenja z s., Łódź, Eldorado.
Burakowska Teresa, Warszawa, Władysławka.
Bund Wilhelm, Lwów, Maryśka.

Sanatorium dla płucno-chorych

pod kierownictwem

Dra Edwarda Łotockiego

w Zakopanem, ul. Chałubińskiego 5.

Stały lekarz na miejscu. Roentgen.

Laboratorium. Centralne ogrzewanie.

Leżalnia w ogrodzie. Biblioteka dla

użytku chorych.

Cieężko chorych się nie przyjmuje.

Bliższe informacje: Dr. E. Łotocki

(tel. nr. 240).

Budzyńska Czesława, Łódź, Cieślówka.

Bruner Jakób, Kraków, Janina.

Bzura Jakób, Grudziądz, Morskie Oko.

Bydlewski Marjan, Warszawa, Czerw. Krzyż.

Caputa Michał z ż., Kraków, Carlton.

Dr. Castellaz Edward, Warszawa, Bristol.

Cegielski Henryk, Poznańskie, Maraton.

Cwiling S., Łódź, Granit.

Ciskowa Zofja, Kraków, Wanda.

Cienkowiczowa Marja, Warszawa, Polésie.

Ciszkowa Marja, Kraków, Staszczkówka.

Cichonńska Stanisława, Dąbr. Gór., Biały Dom.

Cichonńska Zofja, Dąbr. Gór., Biały Dom.

Cwiling Jakób, Łódź, Dworek.

Cieślowski Leon, Szybowice, Bristol.

Cichocki Zygmunt, Warszawa, Chryzantema.

Cukier Józef z r., Warszawa, Polic. Dom Zdr.

Cyglerowa Eugenja, Myszków, Janka.

Cimielewski Fustachy, Poznań, Palace.

Chlewicka Julia i Ign., Warsz., Pod Niedźwiadkiem.

Chrzanowski Bolesław, Bytom, Bristol.

Chonowska Franciszka z s., Grodno, Staszczkówka.

Chłapowski Stanisław, Poznań, Bohdanówka.

Chawłowska Karolina, Łódź, Przedwiośnie.

Chwist Bogumił, Piotrków, Płonień.

Chmielowcówna St., Skierniewice, Kościeliska 39.

Czuclraj Wojciech, Sosnowiec, Szpitalna, Siepak.

Czałkowski Zdzisław, Poznań, Soplicowo.

Czarnomska Wanda, Kutno, Bór.

Czarniecki Józef, Lublin, San. Wojskowe.

Czaykowska Cecylja, Lwów, Ryś.

Czerwonka Stanisław, Warszawa, Ludmiła.

Czanok Marja, Kraków, Soplicowo.

Daniec Tadeusz, Toruń, Złotogłów.

Damasiewicz Janina z c., Niepołomice, Kasprusie.

Dąbrowski Stefan, Poznań, San. Wojskowe.

Dąbrowski Tadeusz z ż., Sosnowiec, Roztoka.

Dąbrowski Józef, Warszawa, Pl. Dom Zdr.

Dańkowska Wanda, Sosnowiec, Morskie Oko.

Dauman Adolf, Warszawa, Bristol.

Dańkowska Wanda z c., Sosnowiec, Curuska.

Daniłowski Wład. z ż., Warszawa, Zychoniówka.

Dębiska Antonina, Mościska, Urocz.

Dembiński Tadeusz z ż., Warszawa, Stamary.

Dębeżyński Józef, Warszawa, Pani.

Dębczyński Feliks z ż., Warszawa, Pani.
Dembiński Władysław, Warszawa, **Maraton**.
Dembiński Antoni, Góry, **Marilor**.
Dębicki Janusz, Warszawa, Morskie Oko.
Drzewiecka Stefanja z r., Warszawa, Tadzikówka.
Dziublicki Tadeusz, Poznań, Czerw. Krzyż.
Dzieduszycki hr. Aleksander, Poryte, **Stamary**.
Dobija Dr. Mieczysław, Warszawa, Włodka.
Drobniak Dr. Tadeusz, Gdańsk, Morskie Oko.
Dowiattówna Janina, Słonim, Sanato.
Drozdowska Zofja, Wodzisław, San. Naucz.
Dolais Karolina i Włodz., Chodorów, Kościuszki 2.
Drobniak Dr. Tadeusz, Gdańsk, Lipowy Dwór.
Domuratowa Józefa, Warszawa, San. Wojskowe.
Dobrzański Henryk, Rzeszów, **Stamary**.
Dmowski Zygmunt, Warszawa, Sędzimirówka.
Dostalowa Helena z c., Kraków, Poznanianka.
Dorociak Julian, Miszec, Pol. Dom Zdr.
Drobnik Zygmunt, Poznań, Stella.
Dobrowolski Jan, Uhnów, Naucz. Dom Zdr.
Douschak Paweł, Warszawa, Olimp.
Domańska Helena, Grudziądz, **Śnieżka**.
Duszyński Józef, Łódź, Kamila.
Dutkiewicz Helna, Warszawa, Murań.
Drułyńska Janina, Mikołów, Czerw. Krzyż.
Duninowa Marja, Warszawa, Wiosna.
Dłużniewski Józef, Warszawa, **Obrochtówka**.
Duńska Erna, Katowice, Kujawianka.
Dygas Władysław, Łódź, Kamila.
Dylewski Stanisław, Katowice, Cieszynianka.
Dyrz Henryk, Warszawa, **Sienkiewiczówka**.
Dyżewski Aleksander z ż., Warsz., Zakł. św. Tereski
Dymłówna Stanisława, Warsz., Zakł. św. Tereski
Elvrum Karol Tid., Norwegja, Radowid.
Elsnerowa Anna, Kraków, Zawrat.
Eisman Löbel, Kraków, Staszeczkówka.
Eberhardt Karol, Warszawa, Zakątek.
Engel Adam, Gdańsk, Albion.
Emali Ewa, Wołowce, Ryś.
Erparhan Rudolf G., Lwów, Morskie Oko.
Falecka Marja, Sosnowiec, Roztoka.
Falkowska Jadwiga, Krzemieniec, Świetlik.
Frankel Dr. Henryk, Kraków, Uciecha.
Flakowicz Abram, Warszawa, Ruczaj.
Frank Herold, Frankfurt, Bristol.
Frenkiel Mieczysław, Warszawa, Biały Dwór.
Felix Róża, Łódź, Świt.
Frenklerówna Zofja, Lublin, Zalesie.
Felcynowa Halina, Bydgoszcz, Arwa.
Friedberżanka Zofja, Kraków, Smereków.
Fijałkowska Anna, Warszawa, Lipnica.
Fic Antoni, Lwów, Polic. Dom Zdr.
Fiszel Karol z ż., Będzin, Granit.
Frister Ewa, Kraków, Ruczaj.
Filipek Janina, Chełm, Jurand.
Fiała Tadeusz, Warszawa, Kalatówki.
Fischer Inż., Łódź, Jaszczur., **Wanda**.
Figurska Anna, Warszawa, Polic. Dom Zdr.
Fijałkowska Zofja, Warszawa, **Radowid**.
Fontand Emil, Warszawa, Bristol.
Frontikowska Krystyna, Wilno, Wybrana.
Frontczak Józef, Katowice, Jadwiniówka.
Formanek Karol Jan, Kraków, Krzemień.
Flank Hilda, Bielsko, H. Europejski.
Fünfkirchen Gabrjela, Waisenhofen, Marilor.
Fürstenberg Eugenja, Warszawa, Ermitage.
Fussman Dr. Józef, Kraków, Bristol.
Fürstenberg Edward Lucjan, Warsz., Ermitage.
Fryde Marja, Warszawa, Diana.
Frydlewski Jakób i Frywa, Sosnowiec, Uciecha.
Głębocki Tadeusz, Tarnopol, Imperial.
Gnesowa Joanna, Sosnowiec, Irusia.
Goetlówna Marja, Zawiercie, Bajka.
Gerstner Leopold z ż., Katowice, Świt.
Gelassen Abram, Łódź, Bristol.
Grmela Władysława, Warszawa, Zakł. Kórnicki.
Gerndt Hermina, Wiedeń, Halka.
Gessner Brunon, Warszawa, Curuśka.
Grzebieniówna Eugenja, Łódź, Diana.
Glemme Alojzy, Chełmża, Krzemień.
Giżycka Aniela, Warszawa, Przemysłanka.
Ginett Roman, Warszawa, Krystyna.
Giziński Jan z r., Warszawa, Bristol.
Gliszczyńska Jadwiga, Radom, Odrodzenie.
Gierzyńska Jadwiga, Szwejki, Biały Dworek.
Golcówna Helena, Kraków, Orion.
Goldschein Szymon, Kraków, Beskid.
Golejewski Józef, Tarnów, Sanato.
Grodyński Władysław z c., Kraków, Stefanówka.
Goldmanówna Gustawa, Warszawa, Albion.
Górniewicz Hanna, Lublin, San. Wojskowe.
Gostkiewicz Marja, Kraków, San. Wojskowe.
Groch Kazimierz, Kraków, Morskie Oko.
Godzicka Stanisława, Kraków, **Maraton**.
Godyniowa Lena, Kraków, **Renaissance**.
Groszkowska Janina, Łódź, Wiosna.
Grosman Ignacy z ż., Piotrków, Dworek.
Głoszkowska Kazimiera, Sompolno, Carlton.
Goldstein Dr. Paweł, Warszawa, Palace.
Gozdecka Horzycowa Stan., Warszawa, Orawa.
Górski Zbigniew, Toruń, **Konradówka**.
Goldfarbówna Alina, Warszawa, Strzecha.
Gołębiowska Apolonja, Warszawa, Margot.
Gorczyńska Aleks., Garwolin, Kościel., J. Krzept.
Górska Stanisława, Jadwisin, Naucz. Dom Zdr.
Goldstein Maurycy, Kraków, Gerlach.
Gluga Eugenjusz, Łódź, Irusia.
Grünbaum Abr. Mordka, Kraków, Krupówki 35.
Gumińska Konstancja z s., Zalesie, Żychoniówka.
Guttowa Janina z c., Chełm Lub., Krzesanica.
Grundzachówna Irena, Warszawa, **Biały Dom**.
Grynberg Artur, Łódź, Morskie Oko.
Halpern Halina, Łódź, Eldorado.
Hajdukiewicz Leopolda, Kraków, Sędzimirówka.
Hauser Alicja, Konin, Lipowy Dwór.
Hanasiewicz Juljus, Tarn. Góry, Bajka.
Hanasiewicz Włodzimierz, Warszawa, Bajka.
Hartman Richard, Katowice, Hanka.
Hartman Marja, Katowice, Hanka.

Hauze Marja, Warszawa, Ermitage.
Harzstark Marek, Warszawa, Warszawianka.
Harnik Baila, Wiedeń, Wołodujówka.
Hartman Robert, Berlin, Bristol.
Harnikowa Regina, Czerniowce, Anastazja.
Heintze Erwin z ż., Moszczenica, Sarjusz.
Hess Feliks, Siersza, **Wersal**.
Hejnowski Stanisław, Poznań, **Renaissance**.
Hersteinówna Helena, Kraków, Anastazja.
Herman Oton, Poznań, Sarjusz.
Heiman Aleksander, Łódź, **Maraton**.
Hecker Janusz z r., Zamość, Władysławka.
Hilczyński Leszek, Warszawa, **Stamary**.
Hoffer Chawa, Warszawa, Piast.
Holzer Leonora, Kraków, Strzecha.
Holzowa Elwira, Kalisz, Kujawianka.
Horzycowa Gozdecka Stan., Warszawa, Orawa.
Hoffer Ewa, Warszawa, Ruczaj.
Hołyński Kazimierz, Brelików, Ryś.
Hunger Artur, Łódź, Zakątek.
Huczalówna Kazimiera, Poznań, Irusia.
Idziak Julian, Piotrków, Czerw. Krzyż.
Iżycka Krystyna, Poznań, **Stamary**.
Imroth Jan z c., Warszawa, Wawel.
Jabłońska Marja, Wolsztyn, **Januszek**.
Jankielewska Regina, Kielce, Wierchy.
Jachimski Dr. Jan z r., Kraków, **Heńka**.
Janowski Teofil, Wilno, Zawory.
Jaszczukowa Kazim., Kostry Noski, San. Naucz.
Jaremwówna Wiktorja, Wolica, San. Naucz.
Janeczek Franciszek, Gniewosów, Pol. Dom Zdr.
Jabłoń Ignacy z ż., Łódź, Morskie Oko.
Janiakowa Marja z s., Poznań, Lipowy Dwór.
Jasińska Zofja, Warszawa, Kasprusie 41.
Jacynicz Kira, Gdynia, Bór.
Jankowska Wanda, Radom, **Renaissance**.
Janiłkowska Zofja, Mały Płock, Kosówka.
Jakubielski Antoni, Warszawa, Imperial.
Jankowski Wiesław, Warszawa, Bank Polski.
Jawszka Jadwiga, Warszawa, Szopenówka.
Jabłońska Kazimiera, Piotrków, Dom Prac. Sam.
Jabłońska Zofja, Pabjanice, Dom Prac. Sam.
Jabłoński Bronisław, Piotrków, Dom Prac. Sam.
Janiszewski Karol z ż., N. Tomyśl, Ostoja.
Jagielska Stefanja, Łokacze, Słoneczna.
Jasińska Cecylja, Włocławek, Baszta.
Jaglom Hilary, Warszawa, Bristol.
Janiakowa Marja z s., Poznań, Żychoniówka.
Jermulowicz Lili, Warszawa, Oaza.
Jędrzejewski Antoni, Warszawa, San. Wojsk.
Jek Eugenjusz, Warszawa, Ludmiła.
Jeroniewicz Zdzisław, Warszawa, Oksza.
Jędrzejewicz Janusz, Warszawa, Morskie Oko.
Jenner Stefa, Łódź, **Biały Dom**.
Jodłowski Jerzy, Warszawa, Nowa.
Jurczykowa Wanda, Warszawa, Szopenówka.
Jurecka Marta, Łuck, Ciągłówka, Karpiel.
Jung Anna, Przeworsk, Alfa.
Jucker Sala, Kraków, Wysoka.
Jungiewicz Lucyna, Kielce, Naucz. Dom Zdr.
Karatjebew Mikołaj, Zoppoty, Junka.
Krakówko Janina, Łomża, Junka.
Kapuściński Stanisław, Lwów, Alfa.
Karolusowa Zofja, Toruń, San. Wojskowe.
Kwaśniewska Wanda, Warszawa, San. Wojskowe.
Karkoszkowa Marja, Kraków, San. Wojskowe.
Krawczykowa Marja, Warszawa, San. Wojskowe.
Krawczyk Tadeusz, Jaktorów, Pol. Dom Zdr.
Karpińska Janina, Kraków, Słoneczna.
Kalinowska Ewa, Warszawa, **Obrochtówka**.
Kasprzak Feliks, Kępno, **Borek**.
Kazak Landwirt, Kraków, H. Sport.
Kałaszyner Chaja, Łódź, Krupówki 35.
Kampf Józef, Kraków, H. p. Gewontem.
Kankofer Tadeusz z ż., Kołomyja, Arwa.
Kalicka Jadwiga, Chełm Lub., **Obrochtówka**.
Kwaśniewska Marja, Zielonka, Dom. Prac. Samorz.
Karkowiakówna Lucyna, Łódź, Nowotarska 21.
Kasperowicz Dr. Konrad, Bydgoszcz, Bristol.
Katyński Dr. Stanisław z r., Kraków, Oaza.
Kallerowa Jadwiga z r., Ruda Pabj., Lunieczka.
Karny Alfons, Warszawa, Kościelna 8.
Kamińska Marja, Warszawa, Staropolana 17 a.
Kawecki Andrzej, Lwów, Morskie Oko.
Kamiński Wacław, Katowice, Pod Gubałówką.
Krauze Irena, Lubartów, **Renaissance**.
Krauze Włodzimierz, Hrubieszów, **Renaissance**.
Kasińska Janina, Warszawa, Zawory.
Kastner Jakób, Lwów, Przełęcz.
Kawecki Jan, Bochnia, Jurand.
Kalicka Irena, Kraków, Carlton.
Kahlowa Zofja z s., Warszawa, Junka.
Karpiński Rudolf i Zofja, Starogard, Czerw. Dwór.
Kamanzowa Józefina, Żywiec, H. Europejski.
Kamaszewski Stefan, Warszawa, Cis.
Kamień Fega, Łódź, Trzy Róże.
Krajcar Edzia, Łódź, Janina.
Kaśkoszowa Jadwiga, Zawiercie, Piłsudskiego 54.
Kasprzycka Helena, Grudziądz, **Śnieżka**.
Kędzierski Aleksy, Piotrków, Czerw. Krzyż.
Kędzierska Józefa, Warszawa, Albion.
Klein Pinkus, Kraków, H. Sport.
Kędzierska Niuta, Warszawa, Mak.
Krzemińska Jadwiga, Warszawa, Oksza.
Krehowiecka Marja, Warszawa, Nasza.
Kędziorowa Zofja, Warszawa, Lwowianka.
Kępińska Jadwiga, Piotrków, Czerwony Krzyż.
Kępińska Wanda, Piotrków, Czerw. Krzyż.
Kręczkowski Eugenjusz z ż., Łódź, Wiosna.
Klechniowska Wiesława, Warszawa, Ludmiła.
Kirydejzowa Anna, Plutycze, San. Nauczyc.
Kwiatkowski Jerzy z ż., Chodecz, Oleńka.
Kwiatkowski Zbigniew, Kraków, **Maraton**.
Kmieciak Stanisław, Płock, Chryzantema.
Kierażanka Helena, Warszawa, Bank Polski.
Kinlas Jan z r., Polic. Dom Zdr.
Kiedrzyński Zdzisław z ż., Warszawskie, Halina.
Kwiek Ludwik i Mikołaj, Poznań, Olimpijda.
Kietlówna S., Łódź, Jurand.
Kiliński Władysław z ż., Warszawa, Krzemień.

Kleinberg Debora, Łańcut, Wysoka.
Kwiatkowska Jadwiga, Sierosławice, Naucz. Dom Zdr.
Klingberg Chawa, Kraków, Wysoka.
Klingberg Giteł, Kraków, Wysoka.
Kwiatkowski Kazimierz, Warszawa, **Wersal**.
Klikowicz Antoni, Płock, **Biały Dom**.
Kochlewska Julja, Woźniani, Czerw. Krzyż.
Królikowska Anna, Warszawa, Czerw. Krzyż.
Konopiński Jerzy, Poznań, Jasny Domek.
Kobyłański Aleks. z c., Janowice, Gładys.
Konieczny Stefan, Toruń, Curuśka.
Kosowski Walery, Warszawa, Nałęcz.
Król Mordka N. z r., Łódź, Błękitna.
Kozłowski Ignacy z ż., Poznań, **Mirabella**.
Kostrzycowa Janina, Warszawa, San. Nauczyc.
Korolec Marja, Warszawa, San. Wojskowe.
Korolec Stefan, Warszawa, San. Wojskowe.
Komosińska Helena, Stanisławów, San. Wojskowe.
Kosicki Tadeusz, Warszawa, San. Wojskowe.
Kossakowski Wojciech, Łomża, San. Wojskowe.
Kopankiewicz Zofja, Mińsk Maz., San. Nauczyc.
Kowalczyk Konstanty, Rytro, Warszawianka.
Kobielska Marja, Warszawa, Kubinówka.
Kobielska Irka, Łódź, Krzemień.
Komornicki Stanisław, Warszawa, **Sienkiewiczówka**.
Konarzewska Aniela, Łódź, Cieślówka.
Kozłowska Teodora, Warszawa, **Maraton**.
Kokeli Józef, Zduny, **Stamary**.
Kolarski Aleksander, Poznań, **Stamary**.
Kozłowski Marjan, Warszawa, Halka.
Kopczyńska Kazimiera, Poznań, H. p. Gewontem.
Kroh Kazimierz, Łódź, Nałęcz.
Kopczyńska Kazimiera, Poznań, Szalas.
Kowalczykówna Marja, Warszawa, Palace.
Kordylewski Wacław, Poznań, Nowa.
Kohn Mendel, Król. Huta, Janina.
Kozłowska Zofja, Warszawa, Oaza.
Kozłowska Wanda, Warszawa, Oaza.
Kopczyńska Anna, Poznań, Lunieczka.
Komornicka Marja, Lwów, Ryś.
Korna Stanisław, Kraków, H. p. Gewontem.
Kolabiński Władysław, Poznań, Anka.
Komorowska Gertruda, Toruń, St. Polana 3.
Konorski Stefan, Łódź, Morskie Oko.
Kopf Dr. Aleksander, Warszawa, Bristol.
Koc Zygmunt, Warszawa, Sanitas.
Królikowski Witold, Łódź, Morskie Oko.
Kozielski Władysław z ż., Łódź, **Mirabella**.
Kociszewska Zofja, Brwinów, Sanitas.
Kolański Roman, Lublin, Jasna.
Kobyliński Edward z ż., Warszawa, Złotogłów.
Konówna Maryla, Łódź, Palace.
Konaszewski Zygmunt, Warszawa, Ziemiański.
Kozlak Michał, Gruczo, Czerw. Krzyż.
Kowalski Jan, Gdańsk, **Maraton**.
Korner Leon, Wiedeń, Bristol.
Królikowski Witold, Łódź, **Maraton**.
Konopkówna Jadwiga, Czyżew, Irusia.
Kohn Netty, Łódź, Staszeczkówka.
Kohn Edzia, Łódź, Staszeczkówka.
Konarska Ludwika, Warszawa, Ludmiła.
Kulwieciowa Marja, Warszawa, San. Wojskowe.
Kuzian Kazimierz z ż., Warszawa, Zaczisze.
Kulińska Izabela, Posiadły, San. Nauczyc.
Kulczycki Aleksander, Lublin, Stara Polana 19.
Kuster Irena, Wiedeń, Krupówki, Romanik.
Kulisz Ks. Karol, Cieszyn, Morskie Oko.
Kubieniec Albert, Poznań, **Maraton**.
Kucowa Stefanja, Wielkie Hajduki, Cieszynianka.
Kucharska Jadwiga, Katowice, Irusia.
Kulczyńska Marja, Lwów, Jasna Pani.
Kubacki Kornel, Warszawa, H. Europejski.
Kluka Władysław, Łódź, H. p. Gewontem.
Kluh Jan, Lublin, Kasztelanka.
Krucanowa Marja, Radom, Bank Polski.
Kurtzowa Jadwiga, Lwów, Polonja.
Kruszyński Michał, Warszawa, **Belweder**.
Kluka Władysław, Łódź, Piłsudskiego Gał.
Kunowski Stanisław, Brześć n/B., Czerw. Krzyż.
Kubicka Irena, Grodno, Piomień.
Krzywicka Bronisława, Beresteczko, Jasna.
Krzyżagórska Stanisława, Poznań, Żychoniówka.
Kryszek Marjan z ż., Warszawa, Ruczaj.
Krzyżkowski Stan., Kraków, Jaszczur., **Wanda**.
Krzywoszewski Stanisław z ż., Warszawa, **Maraton**.
Krzywosz F., Gdynia, **Borek**.
Landauowa Ada, Kraków, Oaza.
Laskowska Józefa z c., Warszawa, Wałówka.
Landwirt K., Kraków, H. Sport.
Lardemer Dr. Adam, Kraków, H. Europejski.
Laszczka Bogdan, Kraków, Albatros.
Lankosz Kazimierz, Kraków, Bel-Ami.
Laub Dr. Zygmunt z ż., Kraków, Soplicowo.
Łalbówna Sonia, Łódź, Jaszczur., **Wanda**.
Latosińska Jadwiga, Sosnowiec, Morskie Oko.
Langenfeld Dr. Marjan, Limanowa, Szopenówka.
Ladner Herman, Lysakówek, Sanokówka.
Latosińska Jadwiga, Biała Góra, Curuśka.
Lach Ludwik z ż., Warszawa, Czerw. Krzyż.
Leuchter Aszer, Kraków, Wołodujówka.
Lehman Kurt, Więcbork, **Leśniczanka**.
Leski Zygmunt z ż., Warszawa, Wałówka.
Lerner Izidor, Kraków, Poraj.
Lewandowska Wanda, Łódź, Morskie Oko.
Lewicka Kazimiera, Lwów, Mołodów.
Lemanowa Helena, Międzyrzec, Wawel.
Lewit Maurycy, Warszawa, Bristol.
Lewitoux Julja, Warszawa, Lwowianka.
Loewenstein Jerzy M., Łódź, Skaut.
Lechowa Kazimiera, Sosnowiec, Curuśka.
Lechowicz Miecz., Mor. Ostrawa, Warszawianka.
Lewkowicz Zofja, Jarosław, Odrodzenie.
Lewicka Walerja, Warszawa, Morskie Oko.
Lenc Benon, Łódź, Tatry.
Liebermanówna Erna, Kraków, Kasprusie 18.
Lindenbaum Leon z ż., Kraków, Przystań.
Liebeskind Lola z c., Kraków, Mascotte.
Liskiewiczowa Miła z s., Wilno, Orla.
Lilpop Tadeusz, Warszawa, **Maraton**.
Liebeskind Dr. Józef z ż., Kraków, Oaza.

Ligeza Kazimierz, Kraków, Łalka.
Licińska Marja, Buczek, Rostoka.
Lossow Marja, Gryżyna, **Radowid.**
Lubaczewski Wład., Kraków, Ciągłówka, Karpiel.
Lutendu Robert Alb. z ż., Paryż, Bristol.
Ludwig Antoni z ż., Warszawa, Bank Polski.
Ludyga Marja, Brzozowice, Smereków.
Luedke Julian, Łódź, Bohdanówka.
Ludwig Antoni z ż., Warszawa, Bank Polski.
Łukasiewicz Władysława, Kraków, Bank Polski.
Łagoda Matylda, Zamoyskiego 2.
Łuczak Wacław, Łódź, Sanato.
Łapicka Alina, Warszawa, **Śnieżka.**
Łobzowska Apolonja, Rembertów, Gosp. Włóczęg.
Łopacińska Jadwiga z c., Topola, **Stamary.**
Ługiewiczówna Helena, Gniezno, Kasprusie 41.
Ługiewiczowa Wanda, W. Hajduki, Kasprusie 41.
Łapiński Dr. Wacław, Warszawa, Oaza.
Loboda Zygmunt, Warszawa, **Radowid.**
Łoboda Dobrzyńska Jadw., Warszawa, **Radowid.**
Łukowicz Tadeusz z ż., Płonczyn, **Renaissance.**
Łysakowska Kamila, Radom, Kubinówka.
Łazarewicz Stefanja z siostrą, Poznań, Ryś.
Łonicki Dr. Antoni, Lwów, **Marilor.**

Martynek Marja, Cieszyn, Mewa.
Malinowski Kazimierz, Poznań, Mołodów.
Mandel Salomea, Wadowice, Kasztelanka.
Maślanka Benedykt, Warszawa, San. Wojskowe.
Matusiak Władysław, Brześć n. B., San. Wojsk.
Mamas Stanisław z ż., Łódź, Krzemień.
Marcinówna Rozalja, Sarny, Łalka.
Malińska Jadwiga, Jelinka, Olimp.
Maczewski Dr. Maksymiljan, Łódź, Przełęcz.
Manersberger Adam, Warszawa, Albatros.
Mayer Marjan z r., Berlin, Bristol.
Maryński Marceli z ż., Bydgoszcz, Morskie Oko.
Mauersberger Zofja, Warszawa, Wiosna.
Malikowska Alicja, Warszawa, Bank Polski.
Malczyk Dr. Bolesław z ż., Katowice, Imperial.
Machalska Marja, Baranowice, San. Wojskowe.
Marchwiński Zygmunt z ż., Warszawa, **Stamary.**
Marekowski Dr. Stan. z r., Kraków, **Stamary.**
Matuszek Marja, Katowice, Smereków.
Maczewski Dr. Maksymiljan, Łódź, **Szałas.**
Margulies Leopold z ż., Kraków, Bajadera.
Matuszewski Roman, Poznań, Jerzewo.
Maryński Marceli z ż., Bydgoszcz, Lipowy Dwór.
Maydanowicz Konstanty z ż., Uściliug, **Miła.**
Matraszkówna Halina, Warszawa, W. Kasa Ch.
Malingierowa Ela, Warszawa, Sanitas.
Maniewska Urszula, Poznań, Przemysłanka.
Maciejewska Różia, Warszawa, Orjon.
Maślanka Gustaw, Żywiec, Lunieczka.
Meyssnerówna Seweryna, Sielec, Warszawianka.
Meissner Klara, Łódź, Lotos.
Mentkowska Helena, Poznań, Orcio.
Meisels Helena z s., Kraków, Oaza.
Mejtlis Hil, Warszawa, Piast.
Meth Juljus, Przemyśl, Świt.
Mehl Maksymiljan, Gdańsk, Wybrana.
Mehl Alicja, Gdańsk, Wybrana.
Michałowska Zofja, Kraków, **Marilor.**
Michalakówna Władysława, Zd. Wola, Kamila.
Migurska Zofja z c., Warszawa, Pajakówka.
Miernowski Jan, Warszawa, Ostoja.
Mielecka Lubińska Irena, Warszawa, **Maraton.**
Mierzejewski Bolesław, Brwinów, Eden.
Miś Bartosz, Kołomyja, H. p. Gewontem.
Mielżyńska Marja, Poznańskie, Schodnica.
Michalski Dr. Tadeusz, Katowice, Cieślówka.
Mikke Zofja, Warszawa, Palace.
Miśkiewiczowa Eugenja, Piastów, Oksza.
Miński Feliks, Warszawa, Koszysta.
Michalewski Dr. Adam, Warszawa, Rostoka.
Mieszkowska Marja, Toruń, Skibówki 8.
Mifelew Iena z s., Kraków, Wójciakówka.
Missunianka Natalja, Warszawa, Znicz.
Mikułowska Zofja, Warszawa, Sanitas.
Mordrak Eugenjus, Regny, San. Wojskowe.
Morawska Marja, Poznańskie, San. Wojskowe.
Mondrzeska Janina, Lublin, **Złoty Róg.**
Mrozowska Irena, Warszawa, **Szałas.**
Moszczeńska Stefanja z s., Świecie, San. Wojsk.
Marfiak Kazimierz, N. Targ, H. p. Gewontem.
Morozowicz Kazimierz, Lwów, Szpital Klimat.
Muchówna Wanda, Lublin, Nosal.
Myszkiewicz Stefan, Kobylce, Bristol.

Natanson Henryk z ż., Warszawskie, Oaza.
Narkowicz Bol., Lwów, Alfa.
Narkiewicz Jodko Wanda, Warszawa, H. p. Gew.
Nalipińska Józefa z s., Poznań, Anka.
Nadel Bronisława, Łódź, Gerlach.
Nattel Ella, Łódź, Krupówki 35.
Napadłówna Irena, Kraków, Irusienka.
Neyman Dr. Kazimierz z ż., Poznań, Soplicowo.
Nelczarski Kazimierz, Kraśnik, San. Wojskowe.
Neczyporenko Artur, Opoczno, Dom Prac. Samorz.
Neumark Marja z r., Łódź, Gerlach.
Neufeld Stnaśław, Warszawa, **Biały Dom.**
Newestiuk Zdzisława, Lwów, Oaza.
Neidrówna Janina, Kraków, Czerw. Dwór.
Nescer Józef, Bydgoszcz, Bystre 544.
Niesiołowski Stefan, Włocławek, Irusia.
Nisson Zelman, Warszawa, Bristol.
Niedziałkowska Irena z c., Sułkowie, Carlton.
Nissman Mozes, Warszawa, Staszeczkówka.
Niewęglowski Stanisław, Konstancin, Wacława.
Niewiarowska Marta, Baranowice, Pol. Dom Zdr.
Niemyska Janina, Chełm, Markiza.
Nizińska Stefanja, Poznań, Irusia.
Nowak Jadwiga, Kieleckie, Alfa.
Nowakówna Anna, Częstochowa, **Silva.**
Nowosielecka Marja, Paszowa, Biała Róża.
Nowińska Sylwia, Warszawa, Palace.
Nosowicz Edward, Warszawa, Dom Wycieczkowy.
Nowakówna Marja, Poznań, **Szałas.**
Nerenberski Miotek, Piotrków, Dworek.
Nowakowska Janina, Poznań, **Borek.**
Nowicki Zygmunt, Gniezno, Warszawianka.

Nussbaum Abraham, Kraków, Palace.
Ogierman Hanna, Kraków, Heńka.
Obrzut Wilhelm, Sanok, San. Wojskowe.
Owsiak Czesław, Toruń, Baszta.
Orcholski Kazimierz, Toruń, Baszta.
Ostrowska Zofja, Grudziądz, Krywań.
Orłowska Wanda, Poznań, Ryś.
Olbrzychtowa Marja, Osięciany, **Miła.**
Ostry Józef, Sosnowiec, Świt.
Otocki Dołęga Włodz., Gdynia, Jaszczur., **Wanda.**
Olszewska Marja z c., Łódź, H. p. Gewontem.
Opiełiński Władysław, Częstochowa, Palace.
Otwinowski Zdzisław z ż., Warszawa, **Biały Dom.**
Obuchowicz Antoni, Łódź, Biały Dwór.
Ogrodzki Józef, Warszawa, Staszeczkówka.
Ociepkó Marjan z r., Lubliniec, Zakrzówek.
Osser Antonina z r., Łódź, Carlton.
Pawski Stanisław, Warszawa, H. Europejski.
Pałka Tadeusz, Krosno, Tatry.
Pawlinger Zygmunt, Kraków, Halka.
Pawlak Jan, Grochowa, Janka.
Płaza Karol, Łódź, Bank Polski.
Pawlikowski Antoni, Warszawa, **Wersal.**
Pałasiński Romuald, Kutno, **Sienkiewiczówka.**
Pawłowski Dr. Leon, Poznań, H. p. Gewontem.
Pabudziński Wacław z ż., Podkowa Leśna, Kosówka.
Peter Andrzej Edw., Lwów, Koszysta.
Pasternak Dr. Józef z ż., Warszawa, H. Europejski.
Pawłowska Helena, Warszawa, Bronisława.
Palzerowa Zofja, Warszawa, **Radowid.**
Patzer Henryk, Warszawa, **Radowid.**
Pawlak Kazimierz, Warszawa, Krakus i Jaśka.
Paschalski Henryk, Warszawa, Nasza.
Pakciński Feliks, Poznań, Nowa.
Pławerowa Elżbieta, Łódź, Biały Dwór.
Palka Marja z c., Katowice, Wacława.
Parniewski Wacław, Warszawa, Zawory.
Pawlicowa Alicja, Katowice, Poznanianka.
Pakowski Dr. Witold, Kraków, Łomnica.
Pacewiczowa Jadwiga z s., Warszawa, Biały Dworek.
Pająk Anna, Kraków, Wysoka.
Pemper Jakób, Podgórze, Kasprusie 30.
Przeorski Wacław z r., Warszawa, **Maraton.**
Penda Helena, Warszawa, H. Europejski .
Pretschówna Emma, Warszawa, Mołodów.
Psenicka Monika, Warszawa, Staszeczkówka.
Paetzowa Walerja z c., Poznań, **Śnieżka.**
Pleszowski Jan Dr., Kraków, Palace.
Przewrocki Jan, Przemyśl, Irusia.
Preits Kazimierz, Warszawa, **Kmicie.**
Peżański Aleksander, Lwów, H. Europejski.
Piotrowski Bolesław, Brześć Kuj., Orlątko.

Zakład Kosmetyki Lekarskiej i elektrolecznictwa

Dr. Szymona Papiera

b. lekarza kliniki prof. Fingera w Wiedniu
specjalisty chorób skórno-wenerycznych
Djatermja, lampa kwarcowa, elektryzacja, kaustyka.

LECZENIE ŻYLAKÓW

ul. Kościeliska 2 .: Tel. 449

Piotrowska Józefa, Grodno, San. Naucz.
Piotrowska Zofja, Nowogrodzkie, San. Naucz.
Piotrowski Antoni, Katowice, Jaszczur., **Wanda.**
Pieńkowska Eugenja, Warszawa, **Maraton.**
Pitotaj Włodzimierz, Warszawa, H. p. Gewontem.
Pilipczakowa Natalja, Kielce, **Malenka.**
Piwocka Ewa, Nałęczów, Nasza.
Pisekowa Jadwiga z s., Kraków, Soplicowo.
Policzińska Lucyna, Warszawa, Biały Dwór.
Popławski Józef, Warszawa, Zakrzówek.
Pogorzelska Zofja, Warszawa, Iwonka.
Polakiewicz Natalja, Radom, Sanato.
Popławska Wanda, Zamość, Słoneczna.
Płosówna Eugenja, Warszawa, Bank Polski.
Pohoska Halina, Wilno, Irusienka.
Płonczyńska Marja, Warszawa, H. Europejski.
Peerten Feliks z ż., Warszawa, **Stamary.**
Posner Blanka, Warszawa, Morskie Oko.
Prokopnik Paulina, Warszawa, Bank Ponski.
Pokornowa Walentyna, Grudziądz, San. Wojskowe.
Poznerówna Blanka, Warszawa, Ruczaj.
Podeńska Zofja, Poznań, Zakł. św. Józefa.
Polzeniuszowa Irena, Białystok, Krupówki 27.
Poćwiardowska Irena, Bydgoszcz, Arwa.
Podmiotko Olga, Włochy, **Belweder.**
Progulska Julja, Lwów, Czerw. Krzyż.
Poorten Dagmara, Warszawa, Żychoniówka.
Pstruszeńska Marja, Lublin, **Złoty Róg.**
Pruszyński Lucjan, Łańcut, H. p. Gewontem.
Puchalski Tomasz z ż., Warszawa, **Maraton.**
Purtal Antoni, Łódź, Morskie Oko.
Przybyłowska Regina z c., Warszawa, Ermitage.
Rabcewicz Lubkowska Zofja, Warszawa, **Marilor.**
Raczyński Dr. Tadeusz, Warszawa, Bristol.
Raszkowska Halina, Nowemiaso, Smereków.
Rapaport Dr. Izidor, Kraków, **Stamary.**
Radzikowski Kazimierz, Lwów, Nasza.
Radziejewska Bronisława, Łódź, Kujawianka.
Rapalski Stanisław, Łódź, Morskie Oko.
Radzymińska Józefa z cc., Warszawa, Willa św. Ter.
Rejgiensberg R. z c., Łódź, Błękitna.
Rzepkowska Helena, Warszawa, **Mirabella.**
Reiss Dr. Jerzy, Kraków, Lotos.
Reych Dr. Edward z ż., Warszawa, **Radowid.**
Rzewuska Lucja z s., Łódź, Jurand.
Reiner Alfred, Kraków, **Maraton.**
Różański Stanisław z ż., Warszawa, Lwwianka.
Rotkel Wanda, Warszawa, Iwonka.
Rosenblum Estera, Łódź, Beskid.
Rożdżyński Franciszek, Bydgoszcz, Sanato.

Piwo żywieckie

Specjalność: — Porter i „Ale“.

Repr. St. Karpowicz i Syn, Zakopane.

Rosałowski Fryderyk, Łódź, Halina.
Rozenewajżanka Idesa, Łódź, Urocz.
Rosencwajg Marja, Częstochowa, Świt.
Rojewska Hulda, Poznań, H. p. Gewontem.
Różański Abram, Łódź, Przyszań.
Rotenbergowa Lena, Warszawa, Piast.
Rogulska Wanda, Baranowice, Czerw. Krzyż.
Rokowski Tadeusz, Warszawa, Krystyna.
Rosner Ignacy, Katowice, H. Europejski.
Rozental M., Łódź, Cieślówka.
Rosen Anna z c., Łódź, Trzy Róże.
Romocki Władysław, Warszawa, Atlas.
Różycki Dr. Stefan z ż., Poznań, **Henka.**
Rothówna Zofja, Lwów, **Marilor.**
Rokosz Józef, Zawiercie, Cis.
Rosenstein Fiszal, Łódź, Morskie Oko.
Rozenblat Irena, Łódź, Morskie Oko.
Rubinowa Anna, Lwów, **Borek.**
Rutkowski Wacław, Poznań, Ukrainka.
Rudzki Adam z ż., Warszawa, Boruta.
Rubinstein N., Łódź, Witkiewicz 4.
Russak Stanisław, Radom, Kosodrzew.
Rysik Eugenjus, Lublin, Góralka.
Rylińska Józefa, Staniątki, Olimp.
Rykowska Janina, Warszawa, Zakątek.
Ryniec Ksawery, Włocławek, Sanitas.
Rytard Kozłowski Miecz., Leśna Podk., Do Rojów 5.
Salatyńska Wanda, Warszawa, Bajka.
Sakowski Antoni, Warszawa, Lotos.
Sajkowska Zofja z c., Łódź, Bristol.
Saramowiczówna Julja, Kalisz, San. Dr. Łotockiego.
Sapieha Ks. Biskup Adam Stefan, Kraków, Księżówka.
Sawicka Wanda, Warszawa, Lwowianka.
Skarzyński Jan, Warszawa, Hala Gąsienicowa.
Smeresko Emanuel, Tarn. Góry, San. Nauczyc.
Spędowski Zygmunt, Lwówek, Baszta.
Seifertówna Adela, Kraków, Kujawianka.
Sebyła Władysław, Warszawa, Eden.
Sendys Władysław, Warszawa, **Maraton.**
Serwiński Zdzisław, Warszawa, H. Europejski.
Śliwkowa Władysława, Poznań, San. Wojskowe.
Ścisłowski Włodzimierz, Warszawa, Grunwald.
Świechówna Marja, Nowe Miasto, Łomnica.
Siedlecki ks. Marcin, Kraków, Księżówka.
Spitzer Mina, Lwów, Warszawianka.
Spigielman Lola z s., Będzin, Diana.
Święcicka Janina, Warszawa, Bohdanówka.
Swings Lolydor, Liege, H. p. Gewontem.
Skirmunt Aleksander, Pińsk, Carlton.
Sipińska Wanda, Poznań, Bystre 544, Bystrzan.
Siegel Bernard, Bielsko, Morskie Oko.
Swiderska Sabina, Skierniewice, **Wersal.**
Simchowicz Dr. Teofil z ż., Warszawa, Przyszań.
Skiibińska Irena, Sosnowiec, **Belweder.**
Swiercówna Marja, Strzybnica, Modrzejów.
Siwcowa Stefanja, Nauczyc. Dom Zdrowia.
Skokarski Wacław, Warszawa, Włodka.
Słoński Dr. Stanisław, Warszawa, Lwowianka.
Skotniewski Alojzy, Świniarcko, Na Gubał., Sobański.
Sokołowska Danuta, Łódzkie, Carlton.
Słociński Józef, Miechów, Biały Dwór.
Sokołowska Helena, Warszawa, Sanato.
Sochacka Zofja, Łódź, Kasztelanka.
Sobolewski Bolesław, Bydgoszcz, San. Wojskowe.
Sobiepanowa Janina, Lublin, San. Nauczyc.
Sokołowski Konstanty, Warszawa, Jerzewo.
Soldinger Izidor, Kraków, Halka.
Słotwiński Ludwik, Kraków, Morskie Oko.
Skórczyńska Janina, Kraków, Olimpiada.
Skotnicki Dr. J., Teheran, w górach.
Smolecki Dr. Tadeusz, Kraków, Grunwald.
Sobczyński Dr. Stefan, Kalisz, Iwonka.
Sobolewski Jan Fr., Jarosław, **Miła.**
Sobolewska Irena, Piotrków, San. Wojskowe.
Sobocki Jerzy, Turek, Pol. Dom Zdr.
Skorko Dr. Aleksander, Piaseczno, **Szałas.**
Soczykowa Irena, Warszawa, Nasza.
Sokołowska Zofja, Warszawa, Oaza.
Smoleńska Władysława, Warszawa, Wójciakówka.
Sroczyńska Helena z c., Radom, **Szałas.**
Sołowij Tadeusz z ż., Średniawieś, Bristol.
Sułocki Tadeusz, Rybniki, Biały Dwór.
Sumieńska Helena, Kraków, **Radowid.**
Słup Rudolf z ż., Katowice, Kasztelanka.
Suwała Leon, Słupca, Odrodzenie.
Suchodolski Jan, Rejowice, **Maraton.**
Suska Zofja, Warszawa, **Wersal.**
Sułowska Janina z s., Warszawa, Krywań.
Skurewicz Jan, Gdynia, Krokus.
Suszycki Roman z ż., Gdynia, H. p. Gewontem.
Suchowiecka Helena, Warszawa, Bohdanówka.
Surokka Kertte, Warszawa, **Konradówka.**
Stud Lodzia, Warszawa, Wierchy.
Sylvanowiczowa Stella, Warsz., Jaszczur., **Wanda.**
Sydry Jadwiga, Suchedniów, Słoneczna.
Syrokomska Witolda, Warszawa, Cieślówka.
Smyjewski Witold, Radom, **Stamary.**
Schartz Helmut, Łódź, Curuska.
Szweđo Marja, Kraków, Rostoka.
Schmerowa Anna, Drohobycz, Palace.
Szewerdyniewicz Kowalski Z., Prużana, Krzemień.
Szafruga Józef, Dabr. Gór., Lotos.
Szamborski Dr. Stanisław, Lwówek, Baszta.

Biblioteka publiczna i wypożyczalnia

KRUPÓWKI, Dworzec Tatrzański

Szyszkowska Ewa, Warszawa, Lysanki.
Schimmer Stanisław, Poznań, Morskie Oko.
Szawłowski Stanisław, Warszawa, Orla.
Schiele Stanisław, Warszawa, **Maraton**.
Schlichtert Zofja, Warszawa, **Maraton**.
Szelągowski Dr. St. z ż., Brzeziny, Zychoniówka
Sztromajer Tadeusz z ż., Warszawa, Markiza.
Sznajder Lucjan, Warszawa, Sędzimirówka.
Szteftel Jakób z ż., Warszawa, Bristol.
Szafaryn Stefan, Warszawskie, Olimp.
Sznapperowa Marja, Kalisz, Maryska.
Szembekowa Jadwiga, Kraków, Carlton.
Szererowa Felicia, Warszawa, **Radowid**.
Szomańska Eugenia, Warszawa, Palace.
Sziro Wigdor Aron z ż., Białystok, Granit.
Schweifel Nina, Wiedeń, Oaza.
Szarmka Konrad Jan, Chelm, Staszczkówka.
Schmidt Maksymilian. Środa, Ryś.
Szwarcenber Andrzej z ż., Kraków, Morskie Oko.
Szczuka Zofja, Warszawa, Wiosna.
Szamotowa Zofja z c., Kraków, Oaza.
Szyper Edward, Łódź, Biały Dwór.
Schindelheim Scharlotta, Leżajsk, Dworek.
Szeremeta Józef, Warszawa, Krzemień.
Szymańska Julja Halina, Warszawa, Czerw. Dwór.
Szpechtówna Marja, Warszawa, Sanitas.
Schulz Erna, Gdańsk, Wybrana.
Szuman Ziemowit, Targowa Górka, **H. Europejski**.
Szyłow Włodzimierz, Pińsk, Stella.
Schmechel Else, Komorowo, Czerw. Krzyż.
Szczęśniewicz Michał, Włodzimierz, Czerw. Krzyż.
Szpytmanowa Zofja, Lubliniec, Naucz. Dom Zdr.
Szczudłowa Bronisława, Kraków, Czerw. Dwór.
Schmidtowa Julja z cc., Król. Huta, Lunieczka.
Sternawski Bolesław z ż., Wieliczka, **Złoty Róg**.
Starke Szymon. Sosnowiec, **Biały Dom**.
Stadnikiewicz Witold, Katowice, Bristol.
Stratillato Zofja, Sosnowiec, Iruśia.
Stentzel Marta, Zgierz, Lotos.
Stokalicz Paulina z dz., Łuck, Bristol.
Staszak Stanisław, Kleczew, Odrodzenie.
Stalska Zofja, Warszawa, Murań.
Sternberg Helena, Stryj, Przełęcz.
Stiel Stefania, Kraków, Bajadera.
Sternfinkłówna Fela, Lublin, Anastazja.
Starke Szymon. Sosnowiec, Oaza.
Staszewski Mieczysław, Warszawa, Nowa.
Strójwas Leon, Warszawa, San. Wojskowe.
Statkiewicz Emma, Katowice, Cieszyńska.
Stroińska Zdzisława, Toruń, **Renaissance**.
Steingraber Dr. Maksymilian, Wiedeń, Diana.
Stojczyński Gustaw, Michałów, Orlatko.
Stęsiówna Eugenia, Warszawa, Poranek.
Straszewicz Tadeusz z s., Warszawa, Bristol.
Stanek ks. Wiktor, Kielce, Odrodzenie.
Taksin Złata, Brześć n. B., Sanokówka.
Targowski Franciszek, Lublin, San. Wojskowe.
Tannenbaum Maurycy, Kraków, Wanda.
Tarwacka Julja, Warszawa, **Szałas**.
Taciak Jan, Warszawa, Tanwia.
Talewicz Tadeusz z ż., Prużana, **Wersal**.
Talikowski Stefan, Warszawa, **Radowid**.
Twardowska Janina, Sosnowiec, Grunwald.
Tarnowska Marja, Płock, **Borek**.
Tarnowska Wanda, Płock, **Borek**.
Trzaskowska Eugenia, Warszawa, Fajkosz, do Biał.
Tenebaum Zofja, Drohobycz, **Kmicic**.
Terpiński Ryszard, Warszawa, **Sienkiewiczówka**.
Tetmajer Tadeusz z ż., Praków, Morskie Oko.
Teisler Tadeusz, Kraków, Cieślówka.
Trzepacz Michał, Łódź, Góralka.
Trzciński Jan, Poznań, Jermewo.
Tilles Dr. Henryk z ż., Kraków, Palace.
Trojanowski Ryszard, Warszawa, Sanato.
Totwińska Irena, Warszawa, Orla.
Twornicka Józefa, Warszawa, Lipnica.
Toultlee Charlotte z s., Dąbr. Górnicza, Carlton.
Tworzydłówna Jadw., Warszawa, H. p. Gewontem.
Tomaszek Marja, Warszawa, Witkiewiczza 20.
Tomaszewski Leon, Częstochowa, Bristol.
Tomenberg Karolina, Warszawa, Diana.
Turkówna Fela, Łódź, Wanda.
Tuchman Izrael, Lwów, Urocz.
Turbowicz Juliusz, Warszawa, Bristol.
Turnhjelkowa Ludwina z s., Warszawa, Fajkosz.
Turnau Wanda, Kraków, **Kmicic**.
Tyska Dr. Kazimierz, Lwów, H. Europejski.
Tym Kazimierz, Kraków, Morskie Oko.
Tylko Stanisław, Warszawa, Orcio.
Tyrnhaas Roman, Kimisz, H. Europejski.
Uznański Jastrzębiec Józef, Poronin, Morskie Oko.
Umiastowska Marja z c., Warszawa, Ziemiański.
Ulański Miecz. z ż., Sosnowiec, Ziemiański.
Umińska Janina, Warszawa, **Renaissance**.
Ulterowa Felicia, Będzin, Staszczkówka.
Veit Aniela, Lublin, **Złoty Róg**.
Veith Bolesław, Warszawa, H. Europejski.
Vogler Mina, Kraków, Kujawianka.
Warchiwker B., Łódź, Wanda.
Wacławik Władysław z ż., Warszawa, Limba.
Wallas Jerzy, Łask, Nasza.
Walterowa Jadwiga, Inowrocław, San. Wojskowe.
Waszyńska Róża, Poznań, Palace.
Waszyńska Leontyna, Poznań, Palace.
Wasiutynski Antoni, Warszawa, Dom Wycieczk.
Wagnerowa Helena, Warszawa, Olenka.
Wagscholowa Rywka, Krosno, Wanda.
Wagner Reif Władysław, Żółkiew, Zaczisze.
Wąsowski Karol, Włodzimierz, Pol. Dom Zdr.
Wąsowska Helena, Lublin, Dom Prac. Samorz.
Wainholc Małka, Miechów, Nowot., Zwijacz.
Wallas Jerzy, Łask, Dom Prac. Samorz.
Wakszal Nina, Łańcut, Wysoka.
Wasiński Władysław, Warszawa, Hala Gąsienic.
Warsztacki Szmul, Łódź, Anastazja.
Wepper Dr. Zofja, Lwów, Biały Dwór.
Wernerowa Helena, Łódzkie, Carlton.

Wnętrzakówna Zenona, Gołonóg, San. Nauczyc.
Weiger Samuel, Drezno, H. Europejski.
Weyrauch Edmund z ż., Łódź, Lwowianka.
Weisberg Maurycy, Radom, Zagórze.
Weinrieb Natan, Lwów, Przysań.
Weryhowa Zofja, Warszawa, **Szałas**.
Weryho Jadwiga, Warszawa, Roztoka.
Węglewski Jerzy, Warszawa, w górach.
Wrześniewska Władysława, Warszawa, **Przedświt**.
Wegner Helmut R., Łódź, **Maraton**.
Weinsztajnowna Teodora, Warszawa, Ruczaj.
Węglowski Bolesław, Oświęcim, Orla.
Wegner Artur, Łódź, Bohdanówka.
Weintraub Dawid, Tarnów, Staszczkówka.
Wierzbicki Wład. z r., Kraków, Poznanianka.
Witkowski Feliks, Warszawa, **Mirabella**.
Willaume Józef, Poznań, Władysławka.
Wcisło Wincenty, Gdynia, Kasztelanka.
Wilkowa Stefania, Przemyśl, San. Wojskowe.
Wiechecki Ludwik, Warszawa, Janka.
Więckowska Zofja, Zawiercie, Hajduczek.
Wiechowicz Stefan z ż., Warszawa, Morskie Oko.
Wittek Albertyna, Inowrocław, **Januszek**.
Wierzbicka Dr. W. z s., Warszawa, **Leśniczanka**.
Winiarska Józefina, Warszawa, Znicz.
Wiewióra Władysław, Poznańskie, Władysławka.
Wiczorkiewicz T., Dąbrowa Gór., **Renaissance**.
Wilner Eljasz, Zamość, Morskie Oko.
Wierucki Juliusz, Warszawa, **Przedświt**.
Wilner Eljasz, Zamość, Ruczaj.
Winawer Irena, Warszawa, Palace.
Wichrowska Jadwiga, Warszawa, Oaza.
Wierzbicka Dr. Wanda z s., Warszawa, Jermewo.
Wienerowa Stefania, Kraków, Halka.
Wierzyńska Bronisława, Warszawa, **Biały Dom**.
Wojtyczek Stanisław, Kraków, Góralka.
Wodicka Zofja, Wieliczka, Eden.
Wójcicki Tadeusz, Warszawa, San. Wojskowe.
Wójcicka Henryka, Warszawa, San. Wojskowe.
Wójcicka Jadwiga, Łomża, San. Wojskowe.
Wróblewska Lidja, Lwów, Lotos.
Wrzosek Ludwik Wilh., Warszawa, Olimp.
Wrzosekówna Genowefa, Starawieś, Odrodzenie.
Wróblewska Lidja, Lwów, Mak.
Wojewódzki Wacław, Dąbrowa G., **Renaissance**.
Wojciechowski Zygmunt, Sosnowiec, Iruśienka.
Włodarska Eleonora, Łódź, Morskie Oko.
Wojciechowski Bolesław, Nałęczów, Krzesanica.
Wróblewska Adela, Lwów, Nowa.
Woźniak Józef, Poznań, Sarjusz.
Wójcik Ryszard, Katowice, Bristol.
Wolska Helena, Warszaw, Lipnica.
Woyciechowski Marjan, Poznań, **Konradówka**.
Wojtyna Janina z c., Warszawa, Szopenówka.
Wolska Marja, Lwówek, Sercanki.
Wojdan Stanisław, Łódź, Morskie Oko.
Wolski Stefan z ż., Radom, Ostoja.
Wróblewski Kazimierz, Włocławek, Jaworzynka.
Wojciechowski Zygmunt, Warszawa, Bristol.
Wychliński Roman, Bielsko, Krupówki, Romanik.
Wysocka Wanda, Warszawa, San. Wojskowe.
Wyszyńska Zofja, Warszawa, San. Wojskowe.
Wykurz Czesław, Sosnowiec, Czerw. Krzyż.
Wysocki Wilhelm, Lubelskie, Iwonka.
Zarzycka Irena, Kraków, Wojciechowo.
Zarebska Ludwika, Radom, Krzemień.
Zalewski Michał, Warszawa, Baszta.
Zadrożna Stanisława, Warszawa, Lysanki.
Zaborowska Jadwiga, Warszawa, Władysławka.
Zalewski Romuald, Białowieża, Włodka.
Zaluska Janina, Warszawa, Czernichowianka.
Zaleski Wincenty z c., Dynaburg, Starnary.
(C. d. n.)

Każda mądra głowa — pije
Cognac Meukow'a
Jan Hertzberg, Repr.
Foksal 17 — Warszawa.

GRYPE I ANGINĘ
leczą i zapobiegają znakomicie w skutkach i smaku
PASTYLKI „WIKTUAR“ (Victoire)
od kaszlu
i wszelkich cierpień dróg oddechowych
:- Sprzedaż w aptekach i drogerjach. :-
Cena 80 groszy.

Dr. ZOFJA MASTALERZOWA
Biuro porad prawnych
w sprawach skarbowych i podatkowych.
ul. Krupówki, gmach „Bazaru Polskiego”,
wejście boczne. I piętro, pokój Nr. 13. Go-
dziny urzęd. od 10—1 w południe.

Święty norwesk **TRAN**
najlepszej marki „Holm Gold-medal“ (prawie bez
smaku i zapachu) w oryg. flaszkach i na wagę
poleca: III APTEKA w ZAKOPANEM
Mra B. Masłowskiego
ul. Chramcówki (obok dworca) Tel. Nr. 246.

„MALEŃKA“.

Pensjonat Drowej Horakowej — ul. Zamoyskiego,
prześlicznie położony, komfort, moc słońca, garaż
— telefon 616 — poleca pokoje z werandami —
utrzymanie pierwszorzędne.

Bar Jędrusia

b. kierownika sali Trzaski

ul. Krupówki na Rynek - Tel. 660

ŚNIADANIE

OBIADY KOLACJE

Wyborowe trunki

Bufet dla najwybredniejszych smakoszy

WĘGIEL i KOKS

materiały budowlane

(Cegła, piasek, wapno, cement, da-
chówki, dreny)

dostarcza

Dom handlowo-komisowy

Jan Sojka i Ska

ZAKOPANE, Krupówki 30, tel. 295.

Hurt i detal.

INFORMATOR

Adwokaci:

Dr. Stanisł. Aulich, Krupówki 45, tel. 447 —
naprzeciw M. Oka, za „Bazarem Polskim”.

Dr Józef Bulanda, ul. Ogrodowa, Willa „Jaśka”
za pocztą, tel. 407.

Dr Józef Diehl, delegat Izby adwokackiej, ul.
Sienkiewicza, willa „Chochlik”, tel. 417, przyj-
muje od 4—6 po południu.

Dr Bertold Fass, ul. Krupówki 27, dom Fr.
Bachledy Curusia, tel. 404.

Dr Franciszek Kowalski, Krupówki, dom J.
Krzysia. Tel. 356.

Dr. I. Krittenstein, ul. Krupówki 39, tel. 343.

Dr. Stanisław Wierzbicki, ulica Kościuszki, dom
B. Rajskiego, tel. 245.

b) Dział ogłoszeniowy:

Apteki:

„Pod Opatrznością Boską”, ul. Witkiewicza.

III Apteka, B. Masłowskiego, Chramcówki, tel. 246

Najstarsza Apteka „Pod Białym Orłem”, P. Tabeau,
Krupówki, obok Trzaski.

Banki:

Bank Podhalański — Spółdzielczy, ul. Krupówki
— własny gmach, vis a vis Poczty, tel. 401.

Biura sprzedaży wól i parcel:

J. Kubiński, Krupówki 27, tel. 397.

T. Siemianowski, obok poczty, tel. 327.

Fotograficzne Zakłady:

H. Schabenbeck, Krupówki 57. Tel. 136. Przyj-
muje roboty amatorskie. Skład przyborów.

Kolektury losów.

Kolektura loterii państw., Krupówki 25, H. Still.

Krawcy:

Zakład krawiecki „Sport”, Krupówki 49, dom Cu-
kra. — Prasowanie, reperacja, nicowanie i
czyszczenie.

Ludwik Willinger, Krupówki 51, w podw., tel. 548.

Masarnie.

Józef Galica, fabryka wyrobu wędlin, sprzedaż
wędlin i mięsa pierwszej jakości. Krupówki,
naprzeciw kościoła. Tel. 363.

Br. Nosal, wędliniarnia i wyrab mięsa, Krupówki
28 obok „Orbisu”, tel. Nr. 286.

Opony, smary i akcesoria samochodowe.

„Hydropol”, Zakopane, Kościuszki, H. Europejski.

Pamiątki, zabawki, art. sport.:

Pracownia art. rzeźb T. Wiczorka, ul. Jagielloń-
ska, willa „Szopenówka”.

Piekarnie.

Elektromech. piekarnia i cukiernia Wł. Daniec,
ul. Kościeliska, tel. 357.

Rowery, gramofony i płyty.

„Hydropol”, Zakopane, Kościuszki, H. Europejski.

Cena ogłoszeń.

Za wiersz milimetrowy na I-jej stronie 60 gr,
w tekście 45 gr, na ostatniej stronie 30 gr. Przy
ogłoszeniach serjowych stosowne rabaty.

Adres Redakcji i Administracji: Zakopane — Składnica Gremjum pensjonatów, ul. Witkiewicza, telefon Nr. 581.

Wydawca: Maksymilian Skibiński. Zakopane. — Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Dr. Józef Żychoń, Zakopane. Drukarnia Pawła Mitreği w Cieszyńcu.